

FORGIVENESS

ปล่อย

พลังแห่งการอภัยซ่อนอยู่ในความโกรธ

อภิสุมพร ภูเจริญ
แปลและเรียบเรียง

OSHO

หนึ่งในบรมครูทางจิตวิญญาณผู้ทรงอิทธิพลที่สุดแห่งยุค

คำนำสำนักพิมพ์

หัวใจที่เต็มไปด้วยความโกรธ เกลียด เคียดแค้น ชิงชัง นั้นรุ่มร้อน และหนักหน่วง ซึ่งหลายครั้งก็ส่งผลต่อร่างกายให้เครียดเขม็ง สติปัญญาที่พลันทึบ

มีคำสอนเกี่ยวกับการเอาชนะความโกรธที่เราหลาย ๆ คนคงเคยได้ยินมา คือ จงเอาชนะความโกรธด้วยการให้อภัย หรือจงชนะใจตนเองด้วยการให้อภัยผู้อื่น ซึ่งหลาย ๆ ครั้งเราก็รู้สึกว่าการ “ให้อภัย” ที่ว่านั้นไม่ใช่สิ่งที่จะทำกันได้ง่าย ๆ หากเราเชื่อสัตย์กับตัวเองสักนิด เราจะรู้แก่ใจทันทีว่า เราไม่ได้ให้อภัยกันง่าย ๆ และหลาย ๆ ครั้ง การที่เราบอกอีกฝ่ายว่า “ไม่เป็นไร” ก็เป็นเพียงคำพูดเพื่อต้องการให้เหตุการณ์ตรงหน้าจบลง แต่ข้างในจิตใจของเรามัน “เป็น” มันไม่ได้ไม่เป็นไรเหมือนอย่างที่วาจาเอ่ยแต่อย่างใด นั่นจึงเป็นเหตุผลที่ทำให้ใครหลาย ๆ คนรู้สึกว่าการให้อภัยไม่ใช่เรื่องง่าย มันต้องผ่านการฝึกฝนที่ยากลำบากโดยเฉพาะทางจิตใจ

ทว่าหากลองสำรวจกันให้ลึกลงไปอีกนิด เหตุผลที่ว่าการให้อภัยเป็นเรื่องยาก คงเป็นเพราะมันเป็นนามธรรม จับต้องไม่ได้ เราเลยอาจไม่เข้าใจมันอย่างแท้จริง จึงรู้สึกว่ามันเป็นไปไม่ได้ยาก หรือสำหรับใครบางคนถึงขั้นกับเป็นไปไม่ได้เลย

ในหนังสือเล่มนี้ ความตอนหนึ่งโอโซ่ได้กล่าวไว้ว่า “ความแตกต่างระหว่างความโกรธกับการให้อภัยนั้นมีเพียงเล็กน้อยเท่านั้น... นั่นคือเมื่อความโกรธลดลงถึงระดับต่ำสุดแล้ว มันก็คือการให้อภัยนั่นเอง – ไม่ใช่สิ่งที่ตรงข้ามกัน” เมื่อพิจารณาตามคำกล่าวของโอโซ่แล้ว ที่เรารู้สึกว่าการให้อภัยเป็นเรื่องยาก เพราะเราแบ่งแยกความโกรธว่าเป็นคนละสิ่ง

กับการให้อภัย เป็นปลายสุดของฝั่งตรงกันข้ามที่ไม่อาจมาบรรจบกัน แต่เมื่อมองว่าทั้งสองสิ่งคือสิ่งเดียวกัน ในระดับความเข้มข้นที่ต่างกัน ก็ดูเหมือนว่าการให้อภัยจะเป็นเรื่องง่ายกว่าที่เคยรู้สึกตลอดมา

ต้องขอสารภาพว่าการคิดชื่อหนังสือฉบับแปลไทยผลงานเล่มนี้ของไอโซ่เป็นความลำบากใจอย่างหนึ่งของทางสำนักพิมพ์ หนึ่งด้วยคำว่า Forgiveness ที่หมายถึง “การให้อภัย” นั้น ให้ความรู้สึกของอุดมคตินามธรรม ในความรู้สึกของคนจำนวนไม่น้อย และสอง “การให้อภัย” แม้เป็นคำที่มีความหมายยิ่งใหญ่ แต่ในขณะที่เดียวกันก็ดูบางเบา ไร้น้ำหนัก ไม่ให้ความรู้สึกดึงดูดให้หยิบจับสักเท่าไร

ทว่าระหว่างการตรวจทานต้นฉบับ ความรู้สึกหนึ่งก็พลันบังเกิดขึ้น คำคำหนึ่งก็พลันปรากฏ นั่นคือคำว่า **“ปล่อย”**

แม้คำว่าปล่อยในภาษาอังกฤษจะห่างไกลกับคำว่า Forgiveness ไปคนละฟากฝั่ง ทว่าหากเราปล่อยความโกรธให้ลูกโหมจนมอดไหม้ จนกลายเป็นการให้อภัยดังที่ไอโซ่กล่าว หากเราปล่อยความเกลียดชัง ให้แผ่ซ่านจนผันแปรเป็นความรัก ดังเรื่องเล่าของซาอูล ผู้เกลียดชังพระคริสต์ จนผันกลายเป็นนักบุญพอล ผู้ที่รักพระเยซูมากที่สุดที่โลกได้รู้จัก หรือหากเราปล่อยให้คำดูหมิ่นนินทาไว้ยี่สิบสี่ชั่วโมงแล้วค่อยจัดการรับมือกับถ้อยคำดังกล่าวอย่างที่พ่อของเกอร์ดจีฟฟ์สั่งลาไว้ก่อนสิ้นลมหายใจ

หากเราปล่อย... ไม่ว่าจะปลดปล่อย ปล่อยมือ ปล่อยความยึดมั่น และถือมั่น หรือทำได้ถึงขั้นปล่อยวาง...

ในท้ายที่สุดแล้วก็ดูเหมือนว่า “การปล่อย” กับ “การให้อภัย” จะนำพาเราไปสู่ปลายทางที่เดียวกัน

หัวใจที่อัดแน่นไปด้วยความโกรธ เกลียด เคียดแค้น ชิงชัง จนรุ่มร้อน และหนักหน่วง ก็ได้รับการบำบัด บรรเทา ให้บางเบา

“ปล่อย” เป็นผลงานลำดับที่ 13 ของชุด **Insights for a New Way of Living** เป็นลำดับต่อจากผลงานเล่มที่ 12 อย่าง “ความสุข” แม้เนื้อหาในเล่มจะไม่ได้ต่อเนื่องกัน ทว่าเราคิดอย่างเข้าข้างตัวเองว่า “ความสุข” เกิดขึ้นจากการ “ปล่อย” หรือการ “ปล่อย” นำพามาซึ่ง “ความสุข” ไม่ว่าความเป็นจริงจะเป็นเช่นไรนั้น เราเชื่อมั่นว่าเมื่อเราเข้าใจทั้งสองสิ่งนี้ เราจะค้นพบคำตอบของ “ชีวิต” ได้ชัดเจนขึ้นและเราไม่หลงทางอีกต่อไป

ขอขอบคุณ คุณอิฏฐพร ภูเจริญ ที่อาสาช่วยถ่ายทอดผลงานของโอโซ่อีกครั้งแก่นักอ่านชาวไทย ซึ่งถ่ายทอดออกมาอย่างเรียบร้อย ลึกซึ้ง สกิดใจให้ได้ครุ่นคิด และคลายไม่ทิ้งลายเซ็นของโอโซ่แต่อย่างใด

สำนักพิมพ์ปริมาyard

คำนำผู้แปล

การได้แปลงานของไอโซถือเป็นการก้าวไกลในชีวิต ทำให้ได้อ่านงานอย่างละเอียด ได้ครุ่นคิดพิจารณา แม้บางเรื่อง ไอโซกล่าวถึงนั้นอาจดูเป็นข้อเท็จจริงธรรมดาสามัญ แต่วิถีคิดของท่านได้พลิกมุมมองใหม่ๆ ให้เราเห็นด้านที่ไม่เคยเห็นของจิตใจตัวเองและความสัมพันธ์กับบุคคลรอบข้าง

ขณะที่อ่านและแปลหนังสือเล่มนี้ หลายครั้งต้องหยุดทบทวน และบอกตัวเองว่า “ใช่เลย!” หลายจุด หลายตอน ตรงกับประสบการณ์ชีวิต ไอโซมีวิธีสอนแบบไม่ต้องสอน ทำให้เราฉุกคิดได้เองโดยผ่านตัวอย่างและเรื่องเล่า เชื่อว่าผู้อ่านหลายท่านคงรู้สึกเช่นเดียวกัน จึงหวังว่าหนังสือเล่มนี้จะช่วยให้ท่านได้ปลดล็อก ได้แก้ปมปมที่ค้างคาในใจ ทั้งกับพ่อแม่ คนใกล้ชิด และแม้กับคนแปลกหน้าที่โชคชะตาได้นำพาให้มาพบกันในชีวิต

ขอขอบคุณสำนักพิมพ์ฟรีมายด์ที่ให้โอกาสได้แปลหนังสือดีๆ อย่างนี้อีกครั้ง ขอขอบคุณบรรณาธิการที่ช่วยแก้ไข ชัดเกลาให้อย่างละเอียด ขอขอบคุณครูอาจารย์ทุกท่านผู้ให้ความรู้เรื่องภาษาและการแปล ขอขอบคุณภริยาณมิตรผู้ให้คำแนะนำจนผ่านอุปสรรคข้อติดขัดทั้งหลาย ในการแปลหนังสือเล่มนี้

ขอบคุณผู้อ่านทุกท่านที่เลือกหยิบหนังสือเล่มนี้ขึ้นมา ขอให้อ่านอย่างเพลิดเพลิน และก้าวไปถึงจุดที่จะ “ปล่อย” ให้ได้ในที่สุด

อิฏฐพร ภูเจริญ

สารบัญ

บทนำ	11
ข้อสังเกตเรื่องภาษา	14
1. การให้อภัย : อุดมคติกับความเป็นจริง	16
พลังแห่งการอภัยซ่อนอยู่ในความโกรธ	20
คำขอโทษนั้นจำเป็นเพราะไร้ความสัมพันธ์	22
ทุกหนแห่งมีกระจกอยู่ล้อมรอบตัวท่าน	29
มีเพียงความตื่นตัวเท่านั้นที่ช่วยได้เมื่อทั้งโลกบ้าคลั่ง	33
ความสุภาพที่ยิ่งใหญ่ที่สุดนั้นเป็นอิสระจากพิธีรีตองทั้งปวง	37
ปัญญาอันสมบูรณ์มิได้วางแผนไว้	43
ความจริงใจอันสมบูรณ์ไม่มีการรับประกัน	47
2. ความผิด บาป และความสำนึกผิด	50
ไม่ว่าแม่น้ำคงคาหรือพระเจ้าก็ไม่อาจยกโทษให้ท่านได้	57
ไม่มีสิ่งใดชำระล้างได้เช่นความสำนึกผิด	59
เริ่มต้นที่ตัวท่านเอง	81
จงขอบคุณทุกสิ่ง	87
3. มิใช่หลาย แต่มีเพียงหนึ่ง	94
พ่อแม่ – ผู้ใหญ่ – เด็ก	96
เด็กพูดว่า “จงสนุก”	98

การควบคุมของพ่อแม่	99
สามเหลี่ยมภายในตัวท่าน	101
เคลื่อนไปสู่ใจกลาง	105
มองย้อนกลับไป มองเข้าไปข้างใน	108

4. เต้าแห่งการปล่อยวาง 116

ชายผู้สูญเสียความทรงจำ	119
ไม่มีจิตใจของตัวเอง	125
ความหลงลืม	129
ความมีสติ	131
กลับเป็นเด็กอีกครั้งหนึ่ง	134
อย่าคิดถึงพรุ่งนี้	138
แข็งแกร่งและสมบูรณ์	142
การลงโทษและรางวัล	146

5. ขว้างหินก้อนแรก 156

ปล่อยอดีตให้ผ่านไป	159
จิตรู้สำนึกเป็นของท่าน มโนธรรมเป็นสิ่งที่ยึดมา	162
ศรัทธาในศาสนาคือความสอดคล้อง หลักศีลธรรมคือ	167
ความเป็นเหตุและผล	
จงมีศีลธรรม แต่อย่าเป็นผู้ยึดหลักศีลธรรม	171
ภูเขาแห่งมะกอกเทศอยู่ภายในตัวท่าน	175
“เด็กชายยังคงเป็นเด็กชาย”	182
ถูกตัดสินด้วยมโนธรรมของตน	191

การให้อภัยในทุกวัน : ตอบคำถาม	198
ท่านสนับสนุนการโทษประหารชีวิตหรือไม่	199
กฎแห่งกรรมคืออะไร	200
พระเยซูตรัสว่า การอุทิศตนของพระองค์บนไม้กางเขน นั้นเป็นไปเพื่อให้โลกรอดพ้นจากบาปของมนุษย์ ได้โปรด ให้ความเห็นเกี่ยวกับเรื่องนี้ด้วย	203
พ่อแม่ชาวยิวของข้าพเจ้าไม่พอใจกับทางเลือกในชีวิต ของข้าพเจ้า ข้าพเจ้าควรทำเช่นใด	213
คนยิวและคนผิวสีนั่งข้างกันในรถไฟ ทันใดนั้น คนยิว เห็นว่าคนผิวสีกำลังอ่านนิตยสารของฮีบรูอยู่ เขาเงยบไป ชั่วขณะ ก่อนที่จะกระซิบกับคนผิวสีคนนั้นว่า “นี่คุณ แคเป็น คนผิวสียังไม่พออีกหรือ”	221
<i>บทส่งท้าย</i>	226
ทุกอย่างเกี่ยวกับไอโซ	228

บทนำ

เมื่อคำพูดหรือหัวข้อเกี่ยวกับการให้อภัยปรากฏในการบรรยายของไอโซ่ โดยทั่วไปแล้ว มักจะกล่าวถึงในฐานะที่เป็นผลพลอยได้จากการตระหนักรู้จากการ “ใช้พื้นที่” การรับรู้ว่าการรักษาความรู้สึกเจ็บปวดหรือคิดจินตนาการถึงการแก้แค้นนั้นไม่ได้ทำร้ายใครอื่นเลยนอกจากตัวเอง การให้อภัยมิได้เป็นคำพูดที่ไอโซ่ใช้บ่อยๆ ซึ่งต่างจากหัวข้ออื่นๆ ในหนังสือชุด **Insights for a New Way of Living** ด้วยเหตุผลขั้นต้นคือ – เมื่อไม่ต้องกังวลถึงคำพูด – การให้อภัยเกิดขึ้นเมื่อเราปล่อย (หรือบางครั้ง พยายามผ่าน) ทุกสิ่งที่ไม่ได้อยู่จริงและไร้ความหมายในที่นี้และในปัจจุบันขณะแห่งชีวิต

นี่คือจุดที่มีคำที่เกี่ยวข้อง คือ *สำนึกผิด* เข้ามา สมมติว่าเรา “ถูกกระตุ้น” จากบางสิ่งและเรามีปฏิกิริยากลับไป เราโกรธ เราเบี่ยงปั้งกับอีกคนหนึ่งด้วยความตั้งใจที่จะทำให้พวกเขาเจ็บปวด เราพูดสิ่งที่ไม่ควรพูด นี่คือโอกาสที่จะจดจำว่างานของเรา – งานแรกของเรา – คือการเฝ้าสังเกต เป็นเจ้าของ รับรู้ และรับผิดชอบในสิ่งที่เราทำ และหากพบว่าอันที่จริงแล้วเราได้ทำผิดไปโดยไม่รู้ตัว เราจึงต้อง *สำนึกผิด* – อย่างมีความหมาย ด้วยความตื่นรู้ – เพื่อที่ไม่ให้เรื่องนี้เกิดขึ้นอีกครั้ง

ดังที่เราจะได้เรียนรู้จากหนังสือเล่มนี้ในอีกระดับหนึ่ง “การให้อภัย” คือแนวทางด้านศาสนานับโดดเด่นต่อปัญหาที่มนุษยชาติมีส่วนร่วม – สัตว์ไม่ต้องทนทุกข์จากปัญหานี้ – ปัญหาที่วุ่นวายนี้คือแนวโน้มที่เราจะทำการต่างๆ แต่ภายหลังกลับคิดว่าไม่น่าทำลงไป หรือการที่เราทำสิ่งต่างๆ ตามต้องการ แม้ว่าพ่อแม่ ศาสนา และครูอาจารย์เคยบอกว่สิ่งเหล่านั้น “เป็นบาป” หรือ “ผิด” ดังนั้น เราจึงต้องการการให้อภัยเพราะเราก็ทำ

สิ่งเหล่านั้นลงไปอยู่นั่นเอง ในบริบทของศาสนายิวและคริสต เราอุทิศเวลาเพื่ออธิษฐานให้พ้นจากสิ่งชั่วร้าย มิให้ถูกนำไปหาสิ่งล่อใจ และขอให้ได้รับการยกโทษเมื่อเราหลงผิด การให้อภัยจึงเป็นเงื่อนไขเบื้องต้นที่จะมีความสุขหรือได้รับการไถ่บาป

ในทางตรงข้าม ในโลกตะวันออก แนวคิดเรื่อง “กรรม” จัดการกับเรื่องเหล่านี้ส่วนใหญ่ได้ นรกที่เราอยู่ในตอนนี้เป็นผลตามธรรมชาติจากการกระทำชั่วของเราในอดีต ความสุขที่เราพบอยู่ตอนนี้ ความร่ำรวยหรือชื่อเสียงอันดั่งงามเป็นรางวัลจากการที่ได้ปฏิบัติดีมาในอดีต และยิ่งไปกว่านั้น ในขณะที่ศาสนาคริสต์ให้เราใช้ชีวิตเดียวเพื่อจัดการกับเรื่องทั้งหมด แต่ศาสนาตะวันออกให้เราใช้ชีวิตหลายชีวิต “การให้อภัย” คือผู้เล่นรายเล็กในละครแห่งกรรมที่เราทุกคนมีส่วนร่วมในที่นี่ เราสามารถใช้เวลาไปกับมันได้ ไม่มี “วันพิพากษา” ในขอบฟ้าที่เราจะต้องเสียดลอดเข้าไปในวินาทีสุดท้ายหรือสูญหายไปตลอดกาล

ในหนังสือเล่มนี้ โอโซ่เผยถึงรายละเอียดต่างๆ ที่มีความหมายต่างกันเพียงเล็กน้อย สรรวจถึงความเป็นมาทั้งหมด และให้ความกระจ่างในจุดที่แนวปฏิบัติของโลกตะวันออกและตะวันตกมาบรรจบกันสำหรับแนวคิดเรื่องการให้อภัย – รวมทั้งแนวคิดอื่นๆ ที่สัมพันธ์กันของบาปและความรู้สึกผิด ความละอายใจและความสำนึกผิด รวมทั้งผลที่เกิดขึ้นทั้งในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต

- ชาริตโต แครอล นีแมน ผู้รวบรวมและบรรณาธิการ
มูลนิธิโอโซ่นานาชาติ

ข้อสังเกตเรื่องภาษา

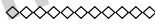
ภาษาพูด : หนังสือของไอโซนั้น มิได้ “เขียน” ขึ้นมา แต่เป็นการถอดความจากบันทึกคำพูดของท่าน ซึ่งคำพูดเหล่านั้นเกิดขึ้นสดๆ โดยไม่ได้อ้างอิงถึงบันทึกอื่นใดนอกเหนือไปจากคำถาม เรื่องราว หรือ คัมภีร์ที่มีผู้ขอความเห็นจากท่าน หรือเรื่องตลกที่ท่านอาจใช้เมื่อขับรถกลับบ้านในบางครั้ง ท่านเคยขอให้บรรณาธิการรักษาคุณลักษณะของภาษาพูดนั้นไว้ในหนังสือที่ตีพิมพ์

สรรพนาม : เมื่อได้ฟังไอโซพูด ผู้ฟังจะเข้าใจได้ค่อนข้างชัดเจนว่า โดยทั่วไปแล้ว เมื่อไอโซพูดถึง “คน” ท่านหมายถึง “มนุษย์” การใช้คำว่า “เขา” เป็นสรรพนามที่ตั้งไว้ เพียงแต่ช่วยให้พูดได้ง่ายและสั้นไหลเท่านั้น แต่ไม่ได้หมายความว่า “เธอ” (หรือ “พวกเขา”) จะถูกกละเลยหรือมองข้ามไป

ควรระลึกถึงจุดเด่นที่ไม่เหมือนใครของไอโซไว้

ผู้ทำสมาธิภาวนามีใช้ชายและมีใช้หญิง
เพราะการทำสมาธิภาวนาไม่เกี่ยวข้องกับร่างกาย
ทั้งยังไม่เกี่ยวข้องกับอะไรกับจิตท่าน
ในสมาธิภาวนา ท่านแค่รู้ตัว อย่างเรียบง่ายและบริสุทธิ์
และความรู้ตัวนี้ มิได้เป็นชายและมีได้เป็นหญิง

1

การให้ภัย :
อุดมคติกับความเป็นจริง

เราพูดถึงความรักมาหลายพันปี แต่ความรักอยู่ที่ใดในชีวิตเราล่ะ เราพูดถึงเรื่องการให้อภัยและการรับใช้มนุษยชาติ แต่การให้อภัยอยู่ที่ใดกันล่ะ และการรับใช้มนุษยชาติอยู่ที่ใดกัน การรับใช้มนุษยชาติและการให้อภัยของเราได้กลายเป็นผู้รับใช้เพื่อผลประโยชน์ที่จะได้รับมาอย่างลึกลับที่สุด บางคนต้องการบรรลุการหลุดพ้นหรือต้องการไปสวรรค์ – นี่คือสาเหตุที่เขายให้อภัยและอุทิศให้การกุศล แต่นั่นคือการให้อภัยและการกุศลจริงหรือไม่ หรือเป็นแค่การตอรอง บางคนต้องการหาจิตวิญญาณของตน เขาก็รับใช้คนยากจน แต่จริงๆ แล้ว นั่นคือการรับใช้คนยากจนหรือคือการทำให้อคนจนเป็นเครื่องมือเพื่อผลประโยชน์ของตนเองกันแน่

การบริการสังคมทั้งหมด การอุทิศเพื่อการกุศลทั้งหมด การให้อภัยทั้งหมด และเรื่องไร้สาระของการปลอดความรุนแรงทั้งหมดนี้ ชุกซ่อนบุคคลที่แท้จริงที่อยู่ภายในตัวเรา และบุคคลที่แท้จริงที่อยู่ทีนั้น – มีเพียงคนคนหนึ่งที่ดำรงอยู่ หากจะมีสิ่งใดเกิดขึ้นก็ตาม สิ่งนั้นจะต้องเกิดขึ้นผ่านบุคคลคนนั้น การปฏิบัติชนิดใดในชีวิต การเปลี่ยนแปลงชนิดใดในชีวิต – สิ่งใดก็ตามที่จำเป็นจะต้องเกิดขึ้น – จะต้องเกิดขึ้นผ่านมนุษย์ที่แท้จริงคนนั้น จะต้องเกิดขึ้นผ่านบุคคลที่แท้จริงที่ข้าพเจ้าเป็นอยู่ ที่ท่านเป็นอยู่ จะไม่มีสิ่งใดเกิดขึ้นผ่านอุดมคติ

แต่เราซ่อนตัวเองอยู่ในอุดมคติ เมื่อคนเลวพยายามเป็นคนดี เขาอาจลืมนิดว่าเขาเป็นคนเลว – เขาต้องการลืมนิดว่าเขาเป็นคนเลว ด้วยเหตุนี้คนเหล่านั้นทั้งหมดจึงยึดติดอยู่กับอุดมคติที่ดี

ถ้าใครสักคนพูดถึงอุดมคติที่สูงส่ง จงรู้ไว้ว่ามีคนเลวอยู่ในตัวเขา เพราะถ้าคนเลวไม่อยู่ในตัวแล้ว เขาก็จะมีอาจพูดถึง “อุดมคติที่สูงส่ง” ได้ – เพราะเมื่อนั้น บุคคลนั้นจะเป็นคนดี! แล้วจะมีอะไรให้พูดถึง คำถามเกี่ยวกับอุดมคติที่สูงส่งจะมาจากไหนกัน

“อุดมคติที่สูงส่ง” คือกลอุบายของคนเลวที่ซ่อนอยู่ภายในตัวเรา เป็นกลอุบายอันละเอียดอ่อนที่เราใช้เพื่อป้องกันตัวเอง เมื่อพยายามทำตัวเป็นคนดี เราจะลืมความเลว แต่ตราบเท่าที่คนเลวยังคงอยู่ภายในตัวเรา จะมีใครเป็นคนดีไปได้บ้าง เราอาจพยายามด้วยวิธีการต่างๆ นับพันวิธี แต่ไม่ว่าจะทำอย่างไร คนเลวนั้นก็ยังกลับมาอีกจากภายใน

นี่คือความเป็นจริงที่อยู่รอบตัวเรา – แต่บางที่ท่านอาจสูญเสียความสามารถที่จะเห็นความจริงนั้น คนเลวยังคงอยู่ภายในตัวท่าน คนที่เต็มไปด้วยความรุนแรงและความเกลียดชัง ไม่ว่าท่านอาจทำอะไรก็ตาม การกระทำที่ดีงามเพียงใดก็ตาม หากคนเลวยังคงอยู่เบื้องหลังการกระทำที่ดีงาม การกระทำของท่านจะเป็นเพียงความหลอกลวง เบื้องหลังการกระทำนั้น ความเป็นจริงกลับเป็นอย่างอื่น แม้อาจมองไม่เห็นจากภายนอก บางทีคนอื่นอาจมองไม่เห็น แต่ท่านสามารถเห็นได้

และเมื่อท่านสามารถมองเห็นได้ เมื่อนั้น ท่านจึงจะสามารถเริ่มต้นการเดินทางเพื่อให้ได้มาซึ่งจิตใจที่เข้มแข็ง ท่านสามารถเดินทางบนเส้นทางไปสู่การดำรงอยู่ที่เข้มแข็ง ดังนั้น ประการแรกคือการเริ่มก้าวแรกไปบนเส้นทาง ก้าวแรกในทิศทางที่จะให้ได้มาซึ่งจิตใจที่เข้มแข็ง สติที่เข้มแข็ง

ประการแรกคือให้มองความเป็นจริงของตัวท่านว่าเป็นข้อเท็จจริง และมีได้เป็นดังเช่นอุดมคติของท่าน แล้วความจริงของท่านคืออะไรล่ะ ไม่ใช่สิ่งที่เป็นอุดมคติของท่าน ไม่ใช่สิ่งที่ท่านเชื่อ แต่ท่านคืออะไร ความจริงของท่านคืออะไรกันล่ะ

หากท่านพร้อมที่จะรู้ – และเมื่อนั่นเอง – ท่านสามารถทั้งความคิด
ที่ไร้ความหมายออกไปจากใจ ความคิดที่ว่าท่านเปลี่ยนแปลงได้ ความคิด
ที่ว่าท่านอาจเปลี่ยนโฉมได้ด้วยการมีอุดมคติและแข่งขันเพื่อให้ได้มา
ซึ่งอุดมคติอันสูงสุด ไม่เคยมีใครเปลี่ยนแปลงได้ด้วยอุดมคติ จากภายนอก
อาจดูราวกับว่าใครสักคนเปลี่ยนไป แต่บุคคลเดียวกันนั้นจะยังคงอยู่
ภายใน

พลังแห่งการอภัย

ซ่อนอยู่ในความโกรธ

มนุษยชาติทั้งหมดกลายเป็นโรคจิตเภท จิตใจของคนถูกแยกออกเป็นส่วนๆ เป็นชิ้นเล็กชิ้นน้อย ด้วยเหตุผลคือ เรามองความเป็นทั้งหมดของชีวิตราวกับว่ามันประกอบไปด้วยชิ้นส่วนต่างๆ และเราได้ทำให้ชิ้นส่วนเหล่านั้นแข่งขันกันเอง

มนุษย์คือหนึ่งเดียว แต่เราได้สร้างความแตกแยกอยู่ภายใน ทั้งยังกำหนดว่าส่วนที่แบ่งแยกนั้นขัดแย้งกัน เราทำเช่นนี้กับทุกด้าน เรามองคนหนึ่งว่า “อย่าโกรธเลย จงให้อภัยเถิด” – โดยที่ไม่รู้ว่าความแตกต่างระหว่างความโกรธกับการให้อภัยนั้นมีเพียงเล็กน้อยเท่านั้น

เช่นเดียวกับที่เป็นอยู่ระหว่างความเย็นกับความร้อน ระหว่างวัยเด็กกับวัยชรา เราอาจกล่าวได้ว่า เมื่อความโกรธลดลงถึงระดับต่ำสุดแล้ว มันก็คือการให้อภัยนั่นเอง – ไม่ใช่สิ่งที่เป็นตรงข้ามกัน แต่คำสอนเก่าแก่ของมนุษย์ทั้งหมดสอนเราว่า “จงกำจัดความโกรธและจงให้อภัย” ราวกับว่าความโกรธและการให้อภัยเป็นสิ่งตรงข้าม ซึ่งท่านสามารถทิ้งความโกรธและรักษาการให้อภัยไว้ได้ การทำเช่นนี้รังแต่จะส่งผลให้เกิดการแบ่งแยกผู้คนออกเป็นเศษเล็กเศษน้อยและนำปัญหามาให้

ในชีวิต ทุกสิ่งหลอมรวมเข้าด้วยกัน เหมือนกับโน้ตเพลงในซิมโฟนีที่ยิ่งใหญ่ หากตัดส่วนใดออกไปท่านก็จะพบปัญหา บางคนอาจกล่าวว่า สี่คำหมายถึงความชั่วร้าย นี่คือนิยามที่ไม่มีใครได้รับอนุญาตให้สวมชุดสี่คำในงานแต่งงาน เราจะใส่สี่คำได้ก็ต่อเมื่อมีคนตายเท่านั้น มีคนที่เชื่อ

ว่าสีดำคือสัญลักษณ์ของความชั่วร้าย และมีคนที่เชื่อว่าสีขาวคือสัญลักษณ์ของความบริสุทธิ์ ในแง่ของสัญลักษณ์ การมีความแตกต่างเช่นนั้นก็ไม่ใช่เป็นไร แต่ถ้ามีคนบอกว่า “จงกำจัดสีดำ จงนำสีดำออกไปจากโลกเถิด” เมื่อนั้นจงจำไว้ว่า หากกำจัดสีดำออกไปแล้ว แทบจะไม่เหลือสีขาวอยู่เลย เพราะความขาวของสีขาวนั้นจะโดดเด่นออกมาอย่างคมชัดได้ทั้งหมด ก็ต่อเมื่อมีพื้นหลังเป็นสีดำ

ครูเขียนกระดานดำด้วยชอล์กสีขาว เขาบ้ำไปหรือเปล่า ทำไมครูจึงไม่เขียนบนผนังสีขาว แน่หนอนว่าเราอาจเขียนบนผนังสีขาวได้ แต่ตัวอักษรจะไม่โดดเด่นออกมา สีขาวปรากฏชัดก็เพราะพื้นหลังสีดำ หรือตามความจริงแล้ว สีดำนั่นเองที่ทำให้สีขาวโดดเด่น และจงจำไว้ว่า ใครก็ตามที่เป็นปฏิปักษ์ต่อต้านใดด้านหนึ่งของความเป็นคุณนี้จะทำให้อีกด้านหนึ่งหมองมัวและซีดจางไปเช่นกัน

สำหรับผู้ที่ต่อต้านความโกรธ การให้อภัยของเขาจะอ่อนกำลังพลังแห่งการให้อภัยซ่อนอยู่ในความโกรธ ผู้ที่โกรธได้เท่านั้นจึงมีอำนาจในการให้อภัย ยิ่งความโกรธรุนแรงเท่าใด การให้อภัยก็จะยิ่งใหญ่ขึ้นเท่านั้นพลังของความโกรธด้วยตัวมันเองนั้นจะส่องประกายไปยังการให้อภัย หากปราศจากความโกรธแล้ว การให้อภัยจะดูจืดชืด ไม่มีชีวิตชีวา ประหนึ่งตายไปแล้ว

คำขอโทษนั้นจำเป็น เพราะไร้ความสัมพันธ์

ถ้าชายคนหนึ่งเหยียบเท้าคนแปลกหน้าในตลาด
เขาจะขอโทษอย่างสุภาพและอธิบายว่า “ที่นี้แออัดมาก”
ถ้าพี่ชายเหยียบเท้าน้องชาย เขาจะบอกว่า
“ขอโทษ” เพียงแค่นั้น

ถ้าพ่อแม่เหยียบเท้าลูก จะไม่มีการพูดอะไรเลย
ความสุขภาพที่ยิ่งใหญ่ที่สุดนั้นเป็นอิสระจาก
พิธีรีตองทั้งปวง ความประพฤติก็นั้นเป็นอิสระจาก
ความกังวล

ปัญญาอันสมบูรณ์นั้นไม่ได้รับการวางแผน รัก
ที่สมบูรณ์นั้นปราศจากการแสดงออก ความจริงใจ
ที่สมบูรณ์ไม่มีการรับประกันใดๆ

- จวงจื่อ

คำขอโทษนั้นจำเป็นเพราะไร้ความสัมพันธ์ อีกฝ่ายหนึ่งเป็น
คนแปลกหน้า คำอธิบายจึงจำเป็นเพราะไร้ซึ่งความรัก

หากมีความรักแล้ว ก็ไม่มีความจำเป็นที่จะต้องอธิบาย อีกฝ่ายหนึ่ง
จะเข้าใจ หากมีความรักแล้ว ไม่มีความจำเป็นที่จะต้องขอโทษ อีกฝ่ายหนึ่ง
จะเข้าใจ ความรักจะเข้าใจเสมอ จึงไม่มีศีลธรรมใดๆ ที่สูงไปกว่าความรัก
- ไม่มีทาง

รักคือกฎสูงสุด – แต่หากไม่มีรัก จำเป็นต้องมีสิ่งทดแทน เมื่อเทียบเท่ากับคนแปลกหน้าในตลาด จำเป็นต้องมีคำขอโทษ – และคำอธิบาย เช่นเดียวกัน “ที่นี่แออัดมาก”

เมื่อพูดถึงเรื่องนี้ ท่านจำเป็นต้องเข้าใจอย่างหนึ่ง ในโลกตะวันตก แม้แต่สามีก็จะขอโทษ ภรรยาจะให้คำอธิบาย นั่นหมายความว่ารักหายไปแล้ว นั่นหมายความว่าทุกคนกลายเป็นคนแปลกหน้า นั่นหมายความว่าไม่มีบ้าน – สถานที่ทุกแห่งกลายเป็นตลาด

ในโลกตะวันออก เป็นไปไม่ได้ที่จะคิดถึงภาวะเช่นนี้ – แต่ชาวตะวันตกกลับคิดว่าชาวตะวันออกนั้นหยาบคาย สามีไม่เคยอธิบาย – ไม่จำเป็น เพราะเราไม่ใช่คนแปลกหน้า และอีกฝ่ายหนึ่งเข้าใจได้ เมื่ออีกฝ่ายหนึ่งไม่อาจเข้าใจได้ เมื่อนั้นจึงจำเป็นต้องมีคำขอโทษ และหากรักไม่สามารถเข้าใจได้แล้ว คำขอโทษจะมีประโยชน์อะไร

ถ้าโลกกลายเป็นบ้าน คำขอโทษทั้งหมดจะหายไป คำอธิบายทั้งหมดจะหายไป ท่านให้คำอธิบายเพราะท่านไม่แน่ใจเกี่ยวกับอีกฝ่ายหนึ่ง คำอธิบายคือกลยุทธ์ที่ใช้หลีกเลี่ยงความขัดแย้ง คำขอโทษคือเครื่องมือที่ใช้หลีกเลี่ยงความขัดแย้ง

แต่ความขัดแย้งอยู่ที่นั่น และท่านกลัวมัน – นี่คือวิถีอารยธรรมที่จะหลุดพ้นจากความขัดแย้ง ท่านเทียบเท่ากับคนแปลกหน้า ท่านมองไป – เห็นความรุนแรงในดวงตาของเขา เขาเริ่มก้าวร้าว เขาจะตีท่าน จึงจำเป็นต้องขอโทษ และความโกรธของเขาจะลดลงเพราะคำขอโทษ นี่คือกลยุทธ์ – ท่านไม่จำเป็นต้องจริงจังในคำขอโทษของท่าน มันเป็นแค่เครื่องมือทางสังคม มันทำหน้าที่เป็นน้ำมันหล่อลื่น แล้วท่านจึงอธิบาย แต่บอกว่า “ไม่ใช่ความผิดของผม สถานที่แห่งนี้แออัดมาก มันคือตลาด มันช่วยไม่ได้จริงๆ มันต้องเป็นแบบนี้จริงๆ” คำอธิบายนี้บอกว่าท่านไม่ได้เป็นผู้รับผิดชอบในเรื่องนี้

ความรักนั้นรับผิดชอบเสมอ ไม่ว่าสถานที่แห่งนั้นจะแออัดหรือไม่ก็ตาม เพราะความรักจะรับรู้และตื่นตัวอยู่เสมอ ท่านไม่อาจยกความรับผิดชอบให้แก่สถานการณ์ได้ ท่านเป็นผู้รับผิดชอบ ลองคิดถึงปรากฏการณ์นี้ – ค่าขอโทษคือเครื่องมือ เหมือนกับน้ำมันหล่อลื่น เพื่อช่วยหลีกเลี่ยงความขัดแย้ง และคำอธิบายนั้นช่วยย้ายความรับผิดชอบไปยังสิ่งอื่น ท่านไม่ได้บอกว่า “ผมไม่มีสติ ไม่รู้ตัว ผมจึงได้เหยียบเท้าคุณ” ท่านบอกว่า “สถานที่แห่งนี้แออัดเกินไป!” คนที่มีสติไม่อาจทำเช่นนั้น – และหากท่านทำเช่นนั้นต่อไป ท่านจะไม่มีทางเป็นผู้ศรัทธาในศาสนาที่แท้จริงได้เลย เพราะความศรัทธาในศาสนาที่แท้จริงนั้นหมายถึงการรับผิดชอบต่อในทุกสิ่งที่อยู่ที่นั่น – ไม่หลีกเลี่ยง ไม่หลบหนี และยิ่งท่านรับผิดชอบมากเท่าไร ความตระหนักรู้จะเกิดมากขึ้นเท่านั้น ยิ่งท่านรู้สึกรับผิดชอบน้อยลงเท่าใด ท่านจะยิ่งไม่รู้ตัวมากขึ้นเท่านั้น เมื่อใดก็ตามที่ท่านรู้สึกว่าคุณไม่ได้รับผิดชอบ ท่านกำลังเข้าสู่นิรรา

และสิ่งนี้เกิดขึ้น – ไม่เพียงแต่ในความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล แต่เกิดขึ้นในทุกระดับของสังคม ลัทธิมากซ์กล่าวว่าสังคมต้องรับผิดชอบต่อทุกสิ่ง ถ้ามีคนยากจน สังคมต้องรับผิดชอบต่อ ถ้ามีคนเป็นโจร สังคมต้องรับผิดชอบต่อ ท่านไม่ต้องรับผิดชอบต่อ ไม่มีบุคคลใดต้องรับผิดชอบต่อ ย้ายความรับผิดชอบทั้งหมดไปไว้กับสังคม ท่านไม่ต้องรับผิดชอบต่อ

ลองคิดถึงทัศนคติทางศาสนาซึ่งแตกต่างออกไปโดยสิ้นเชิง แตกต่างในเชิงคุณภาพ ผู้ศรัทธาในศาสนาคิดว่าตัวเขาเป็นผู้รับผิดชอบ หากมีคนกำลังขอ หากมีขอทานอยู่ตรงนั้น ข้าพเจ้าต้องรับผิดชอบต่อ ขอทานอาจอยู่ที่อีกด้านหนึ่งของโลก ข้าพเจ้าอาจไม่รู้จักเขา ข้าพเจ้าอาจไม่ได้พบเจอเขา แต่ถ้ามีขอทานอยู่ที่นั่น ข้าพเจ้าต้องรับผิดชอบต่อ ถ้าเกิดสงครามขึ้นที่ใดก็ตาม – ในอิสราเอล ในเวียดนาม ที่ใดก็ตาม – แม้จะไม่ได้เข้าร่วมด้วยวิธีใดที่มองเห็นได้ แต่ข้าพเจ้าต้องรับผิดชอบต่อ

ข้าพเจ้าอยู่ที่นี้ ข้าพเจ้าไม่อาจยกความรับผิดชอบให้แก่สังคมได้
เมื่อกล่าวคำว่า “สังคม” ท่านหมายถึงอะไร สังคมนี้อยู่ที่ไหน นี่คือการหลบหนีที่ยิ่งใหญ่ที่สุด มีเพียงบุคคลที่ดำรงอยู่ ท่านจะไม่มีทางไปพบพานกับสังคมได้ ท่านไม่สามารถจะชี้ชัดได้ว่า “นี่คือสังคม” ทุกแห่งหนบุคคลดำรงอยู่ แต่สังคมเป็นเพียงแค่ว่าคำหนึ่ง

แล้วสังคมอยู่ที่ไหน อารยธรรมโบราณเล่นกลกับเรา พวกเขาบอกว่าพระเจ้าเป็นผู้รับผิดชอบ ชะตากรรมเป็นผู้รับผิดชอบ และตอนนี้คอมมิวนิสต์ก็เล่นเกมเดียวกันด้วยการบอกว่าสังคมเป็นผู้รับผิดชอบ แล้วสังคมอยู่ที่ไหนกันล่ะ พระเจ้าอาจจะอยู่ที่ไหนสักแห่ง แต่สังคมไม่ได้อยู่ที่ไหนเลย มีเพียงแค่ว่าบุคคล ผู้ศรัทธาในศาสนาจึงบอกว่า ข้าพเจ้าเป็นผู้รับผิดชอบ ไม่จำเป็นต้องมีคำอธิบายใดๆ เพื่อหลีกเลี่ยงเรื่องนี้

และจงจำไว้อีกสิ่งหนึ่ง เมื่อใดก็ตามที่ท่านรู้สึกว่าคุณต้องรับผิดชอบต่อความอัปมงคลทั้งปวง – ต่อความยุ่งเหยิง อนาธิปไตย สงคราม ความรุนแรง ความก้าวร้าว – ทันใดนั้นท่านจึงเริ่มต้นตัว ความรับผิดชอบแทรกซึมเข้าไปในหัวใจและทำให้ท่านตื่นรู้

เมื่อท่านกล่าวว่า “สถานที่แห่งนี้แออัดเกินไป” ท่านอาจเดินต่อไปอย่างงงงันได้ ตามความจริงแล้ว ท่านไม่ได้เหยียบเท้าคนแปลกหน้า เพราะสถานที่แห่งนี้มีคนพลุกพล่าน แต่เป็นเพราะท่านไม่รู้ตัว ท่านกำลังเดินเหมือนคนละเมอ เดินอยู่ทุกๆ ที่หลับ เมื่อท่านเหยียบเท้าใครสักคน ทันใดนั้นท่านจึงเริ่มรู้สึกตัว เพราะตอนนี้มีอันตรายแล้ว ท่านจึงขอโทษ “สถานที่แห่งนี้แออัด!” แล้วท่านก็หลบไหลอีกครั้งและเริ่มเดินต่อไป

จริงๆ แล้วท่านทำอะไรเมื่อกล่าวคำว่า “ขอโทษ” การหลบไหลของท่านสะดุดลง ท่านเดินอยู่ในความฝัน – ท่านคงต้องฝันไป คิดจินตนาการไปเอง มีบางสิ่งเกิดขึ้นในใจ – และแล้วท่านก็เดินเหยียบเท้าใครสักคน ไม่ใช่ว่าสถานที่แห่งนี้แออัด – แม้ไม่มีใครอยู่ที่นั่นท่านก็คงสะดุดอยู่นั่นเอง

แม้ที่นั่นมีคนอยู่เพียงไม่กี่คน ท่านก็จะเหยียบเท้าใครสักคนอยู่ดี นั่นคือตัวท่าน ความไม่รู้ตัวของท่าน พฤติกรรมที่ไร้สติของท่าน พระพุทธเจ้าไม่อาจสะดุดได้แม้อยู่ในตลาด เพราะพระองค์ทรงดำเนินไปด้วยสติที่สมบูรณ์ ไม่ว่าพระองค์ทรงทำอะไรก็ตาม พระองค์ทรงทำอย่างรู้ตัว

และหากพระองค์ทรงเหยียบเท้าท่าน นั่นหมายความว่าพระองค์ทรงเหยียบโดยรู้ตัว จะต้องมึจุดมุ่งหมายบางอย่างในการทำเช่นนั้น อาจจะเพื่อช่วยให้ท่านตื่นขึ้น – เพื่อให้ท่านรู้สึกตัว พระองค์จึงอาจเหยียบเท้าท่าน แต่พระองค์จะไม่ตรัสว่า “สถานที่แห่งนี้แออัด” พระองค์จะไม่ทรงให้คำอธิบายใดๆ

คำอธิบายนั้นหลอกลวงเสมอ แม้จะดูมีเหตุผล แต่ก็เป็นที่จกท่านให้คำอธิบายก็ต่อเมื่อท่านต้องซ่อนบางสิ่งบางอย่าง

ท่านอาจเฝ้ามองและสังเกตเรื่องนี้ในชีวิตของตนเอง นี่มิใช่ทฤษฎี แต่เป็นข้อเท็จจริงง่ายๆ ในประสบการณ์ของทุกคน – ท่านให้คำอธิบายก็ต่อเมื่อท่านต้องการซ่อนบางอย่าง ความจริงไม่ต้องการคำอธิบาย

ยิ่งท่านโกหกมากเท่าไร ยิ่งจำเป็นต้องใช้คำอธิบายมากขึ้นเท่านั้น มีคัมภีร์อยู่มากมายเพราะมนุษย์โกหกไว้มาก ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีคำอธิบายเพื่อซ่อนคำโกหกเหล่านั้น ท่านต้องให้คำอธิบาย แล้วคำอธิบายนี้จำเป็นต้องมีคำอธิบายต่อไป เป็นเช่นนี้ไปเรื่อยๆ เป็นการถดถอยอย่างไม่มีที่สิ้นสุด และแม้แต่ในคำอธิบายสุดท้าย ก็ยังไม่มีอะไรที่ได้รับการอธิบาย คำโกหกก็ยังคงเป็นคำโกหกอยู่วันยังค่ำ – ท่านไม่สามารถเปลี่ยนคำโกหกให้เป็นความจริงได้ด้วยการอธิบายถึงมัน ท่านอาจคิดเช่นนั้นได้ แต่คำอธิบายไม่อาจอธิบายสิ่งใดได้

ครั้งหนึ่งเคยมีเรื่องราวเกิดขึ้น...

มุลลา นัสรูดีน เดินทางด้วยเครื่องบินเป็นครั้งแรก เขากลัว แต่ไม่อยากให้ใครรู้ เรื่องเช่นนี้เกิดขึ้นกับทุกคน ในการเดินทางด้วยเครื่องบินเป็นครั้งแรก ไม่มีใครอยาก ให้ทุกคนรู้ว่านี่เป็นการเดินทางครั้งแรก เขาต้องการ ทำตัวเหมือนไม่ตื่นเต้น เขาจึงเดินอย่างอาจหาญ ความกล้าหาญนั้นคือคำอธิบาย “ฉันเดินทางด้วย เครื่องบินเป็นประจำ” เมื่อนั่งประจำที่ เขาอยากพูดอะไรสักอย่างเพื่อให้ตัวเองผ่อนคลาย เพราะเมื่อใดก็ตาม ที่ท่านเริ่มพูด ท่านจะกล้าหาญ การพูดจะทำให้ท่านรู้สึก กลัวน้อยลง ดังนั้นนัสรูดีนจึงพูดกับผู้โดยสารที่นั่ง อยู่ข้างๆ เขามองไปนอกหน้าต่างและกล่าวว่า “ดูสิ สูงขนาดนี้! คนดูเหมือนกับมดเลยนะ”

อีกฝ่ายหนึ่งตอบว่า “คุณครับ เครื่องยังไม่ขึ้นเลย นั้นมันมดจริงๆ”

คำอธิบายไม่อาจซ่อนสิ่งใดได้ แต่ในทางตรงกันข้าม คำอธิบาย กลับเปิดเผยความจริง ถ้าท่านสามารถมองดูได้ ถ้าท่านมีตา คำอธิบาย ทุกคำนั้นโปร่งใส ถ้านัสรูดีนเงิบเสียวคงจะดีกว่า แต่อย่าพยายามใช้ ความเงิบแทนคำอธิบาย – เพราะถ้าใช้เป็นคำอธิบาย ก็จะไม่มีความโง่ อันใด ความเงิบของท่านจะเปิดเผย และคำพูดของท่านจะเปิดเผย

การไม่โกหกเสียเลยจะดีกว่า เมื่อนั้นท่านก็ไม่จำเป็นต้องอธิบาย การพูดความจริงจะดีกว่า – สิ่งที่ย่างที่สุดคือพูดความจริงและจริงจัง ถ้าท่านกลัว ท่านควรจะพูดว่า “ฉันกลัว” และเมื่อยอมรับความจริงแล้ว ความกลัวของท่านจะหายไป

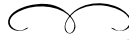
การยอมรับเป็นเรื่องมหัศจรรย์ เมื่อท่านยอมรับว่าท่านกลัวและบอกว่า “นี่เป็นการเดินทางครั้งแรกของฉัน” ทันใดนั้น ท่านจะรู้สึกว่าการเปลี่ยนแปลงกับท่าน

พื้นฐานของความกลัวมิใช่ความกลัว พื้นฐานของความกลัวคือความกลัวที่มีต่อความกลัว “ไม่ควรไม่มีใครรู้ว่าฉันกลัว” “ไม่ควรไม่มีใครรู้ว่าฉันขี้เขลา” แต่ทุกคนล้วนเป็นคนขี้เขลาในสถานการณ์ใหม่ๆ – และในสถานการณ์ใหม่ๆ การเป็นคนกล้าหาญนั้นเป็นเรื่องโง่เขลา การเป็นคนขี้เขลาเพียงแค่นี้หมายความว่าสถานการณ์นั้นใหม่เสียจนจิตใจท่านไม่อาจให้คำตอบใดๆ ได้ อดีตไม่สามารถให้คำตอบได้ ตัวท่านจึงสั่นสะท้าน แต่นี่เป็นเรื่องดี! ทำไมต้องพยายามให้คำตอบจากจิตใจด้วยจงสั่นสะท้าน และปล่อยให้คำตอบออกมาจากสติในปัจจุบันของท่าน ท่านอ่อนไหว แค่นั้นเอง – อย่าฆ่าความอ่อนไหวนั้นด้วยคำอธิบาย

ครั้งต่อไปที่ท่านเริ่มจะให้คำอธิบาย ขอให้ตื่นตัว ท่านกำลังทำอะไรอยู่ พยายามซ่อนอะไรเช่นนั้นหรือ พยายามอธิบายอะไรเช่นนั้นหรือ การทำเช่นนี้ไม่มีประโยชน์แต่อย่างใด

ทุกหนแห่งมีกระจก อยู่ล้อมรอบตัวท่าน

เศรษฐีใหม่คนหนึ่งไปที่ชายหาดที่มีราคาแพงที่สุด พิเศษสุด และเขาใช้จ่ายอย่างบ้าคลั่งเพื่อสร้างความประทับใจให้ผู้คนรอบข้าง วันต่อมา ภรรยาของเขาออกไปว่ายน้ำและจมน้ำ เธอถูกนำตัวขึ้นมานบนชายหาด ผุ่จนมารุมล้อม เขาจึงถามว่า “พวกท่านทำอะไรกัน”

ชายคนหนึ่งกล่าวว่า “เรากำลังจะช่วยผายปอดให้ภรรยาท่าน”

เศรษฐีใหม่กล่าวว่า “ผายปอดไปเยอะๆ ได้เลย ไม่ต้องกั๊ก ฉันจ่ายได้”

ไม่ว่าท่านจะทำอะไร ไม่ว่าท่านจะไม่ทำอะไร – ไม่ว่าท่านจะพูดอะไร ไม่ว่าท่านจะไม่พูดอะไร ทุกสิ่งล้วนเผยโฉมท่าน ทุกหนแห่งมีกระจกอยู่ล้อมรอบตัวท่าน คนอื่นทุกคนเป็นกระจกเงา สถานการณ์ทุกอย่างเป็นกระจกเงา – ท่านคิดว่าท่านกำลังหลอกใคร และถ้าการหลอกลวงกลายเป็นนิสัยไปแล้ว ในที่สุดแล้วท่านก็จะหลอกลวงตัวเองและไม่ใช้ใครอื่นเป็นชีวิตของท่านเองที่กำลังจะเสียไปกับการหลอกลวงนั้น

จงวงจ้อกล่าวว่ “คำอธิบายแสดงให้เห็นว่ท่านไม่จริงแท้ ท่านไม่จริงใจ”

ถ้าพี่ชายเหยียบเท้าน้องชาย เขาจะบอกว่า “ขอโทษ” เพียงแค่นั้น
พี่น้องสองคน เมื่อความสัมพันธ์ใกล้ชิดยิ่งขึ้น อีกฝ่ายหนึ่งไม่ใช่
คนแปลกหน้า – ดังนั้น ไม่จำเป็นต้องมีคำอธิบาย พี่ชายแค่บอกว่า “ขอโทษ”
เขายอมรับคำตำหนิ เขาบอกว่า “พี่ไม่รู้ตัว” เขามีได้โยนความรับผิดชอบ
ไปให้ผู้อื่น เขายอมรับมัน และก็แค่นั้น ความสัมพันธ์นั้นใกล้ชิดยิ่งขึ้น

ถ้าพ่อแม่เหยียบเท้าลูก จะไม่มีการพูดอะไรเลย

ไม่จำเป็น ความสัมพันธ์นั้นยิ่งใกล้ชิดมากกว่า แน่นแฟ้นกว่า
มีความรัก และความรักนั้นเพียงพอ ไม่จำเป็นต้องมีสิ่งทดแทนใดๆ ไม่ต้อง
มีคำอธิบาย ไม่ต้องมีคำขอโทษ

ความสุภาพที่ยิ่งใหญ่ที่สุดเป็นอิสระจากพิธีรีตองทั้งปวง
ความประพฤติที่สมบูรณ์เป็นอิสระจากความกังวล

ปัญญาอันสมบูรณ์ไม่ได้รับการวางแผน รักที่สมบูรณ์ปราศจาก
การแสดงออก ความจริงใจที่สมบูรณ์ไม่มีการรับประกันใดๆ

แต่ความสมบูรณ์แบบทั้งหมดเหล่านี้ต้องการสิ่งหนึ่ง นั่นคือ
ความตระหนักรู้ว่าเป็นธรรมชาติ มิฉะนั้น ท่านจะมีเหรียญปลอม
มีหน้าปลอมอยู่ตลอดเวลา ท่านอาจจริงใจ – แต่ถ้าท่านต้องพยายาม
เมื่อนั้นความจริงใจจะเป็นเพียงพิธีการ ท่านอาจรู้สึกรักได้ – แต่ถ้า
ความรักของท่านต้องใช้ความพยายาม ถ้าความรักของท่านเป็นแบบที่
เดล คาร์เนกี พูดถึงในหนังสือ *วิธีชนะมิตรและจูงใจคน (How to Win
Friends and Influence People)* – ถ้ามีความรักประเภทนั้นอยู่ มันไม่อาจ
เป็นจริงได้ ท่านได้บงการความรักนั้น เมื่อนั้นแม้กระทั่งมิตรภาพก็ยังเป็น
ธุรกิจ

จงระวังคนอย่างเดล คาร์เนกี คนเหล่านี้เป็นอันตราย พวกเขา
ทำลายทุกสิ่งที่เป็นจริงและจริงใจ พวกเขาแสดงให้เห็นถึงวิธี “ชนะมิตร”
พวกเขาสอนเล่ห์เหลี่ยม วิธีการต่างๆ ให้ท่าน พวกเขาทำให้ท่านมี

ประสิทธิภาพ พวกเขาให้ความรู้เชิงปฏิบัติ แต่ความรักไม่มีความรู้
เชิงปฏิบัติ มันไม่อาจจะมีได้ รักไม่ต้องการการฝึกฝน และมีตรรกภาพไม่ใช่
สิ่งที่ท่านต้องเรียนรู้ – มีตรรกภาพที่ได้จากการเรียนรู้จะไม่ใช่มิตรภาพ
มันเป็นเพียงการแสวงผลประโยชน์ ท่านกำลังแสวงหาผลประโยชน์จาก
อีกฝ่ายและกำลังหลอกลวงเขา ท่านมิได้จริงจัง นี่คือการสัมพันธ์เชิงธุรกิจ

แต่ในอเมริกา ทุกอย่างกลายเป็นธุรกิจ – มีตรรกภาพและความรัก
ก็เช่นกัน และหนังสือของเดล คาร์เนกี ขายได้หลายล้านเล่ม มีการตีพิมพ์
หลายร้อยครั้ง เป็นรองจากพระคัมภีร์ไบเบิล ไม่มีใครรู้วิธีที่จะเป็นเพื่อน
จึงจำเป็นต้องเรียนรู้ อีกไม่นานคงมีวิทยาลัยเพื่อความรัก มีหลักสูตร
ฝึกอบรม บทเรียนที่ท่านสามารถเรียนรู้และนำไปประยุกต์ใช้ได้

และปัญหาคือ ถ้าท่านประสบความสำเร็จ เมื่อนั้นท่านจะหลงทาง
ไปตลอดกาล เพราะความเป็นจริงไม่อาจเกิดขึ้นกับท่านได้ ประตุถูกปิด
โดยสมบูรณ์ เมื่อท่านมีประสิทธิภาพในบางสิ่ง จิตใจจะต่อต้าน
การเปลี่ยนแปลง จิตใจบอกว่านี่คือทางลัด และท่านรู้ดี ดังนั้นทำไมจึงต้อง
เลือกอีกเส้นทางหนึ่ง จิตใจจะโน้มเอียงไปทางที่มีแรงต้านทานน้อยที่สุด
เสมอ

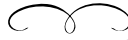
ด้วยเหตุนี้ คนฉลาดจึงไม่อาจรักได้ พวกเขาฉลาดเสียจนกระทั่ง
ต้องเริ่มควบคุมบงการ พวกเขาจะไม่พูดสิ่งที่อยู่ในใจ แต่จะพูดสิ่งที่ดึงดูด
อีกฝ่ายหนึ่ง พวกเขาจะมองไปที่อีกฝ่ายหนึ่งและคิดว่าอีกฝ่ายต้องการให้
พูดอะไร พวกเขาจะไม่พูดอย่างที่ใจคิด พวกเขาแค่สร้างสถานการณ์ซึ่ง
อีกฝ่ายหนึ่งถูกหลอก สามีหลอกภรรยา ภรรยาหลอกสามี เพื่อนหลอกเพื่อน

โลกทั้งใบกลายเป็นเพียงฝูงศัตรู ศัตรูมีเพียงสองประเภท คือศัตรู
ที่ท่านยังไม่สามารถหลอกลวงได้ และศัตรูที่ท่านหลอกลวงได้แล้ว นี่คือ
ความแตกต่างเพียงอย่างเดียว แล้วจะเกิดความบิตุสุขในชีวิตของท่าน
ได้อย่างไร

ดังนั้น นี่จึงมิใช่การเรียนรู้ความจริงใจไม่อาจเกิดขึ้นผ่านการเรียน
ความจริงใจมาจากการตระหนักรู้ หากท่านตระหนักรู้ หากท่านมีชีวิตอยู่
อย่างมีสติ ลองมองไปที่ความแตกต่างนั้น การมีชีวิตอยู่อย่างมีสติ
หมายถึงการมีชีวิตอยู่อย่างเปิดเผย – ไม่ต้องซ่อนเร้น ไม่ต้องเล่นเกม
การตื่นตัวหมายถึงมีความเปราะบาง และไม่ว่าสิ่งใดที่จะเกิดก็ต้องเกิด
ท่านยอมรับมัน แต่ท่านไม่เคยประนีประนอม ท่านไม่เคยซื้อสิ่งใดๆ ด้วย
การยอมละทิ้งความมีสติของท่าน แม้กระทั่งหากถูกทิ้งอยู่เพียงลำพัง
ท่านก็จะยอมรับการถูกทิ้งเพียงลำพังนั้น แต่ท่านจะต้องตื่นตัวอย่างมีสติ
ในความตื่นตัวนี้เอง ที่จะเริ่มเกิดการเปลี่ยนแปลงที่แท้จริงขึ้น

มีเพียงความตื่นตัวเท่านั้นที่ช่วยได้ เมื่อทั้งโลกบ้าคลั่ง

ข้าพเจ้าจะเล่าเรื่องหนึ่งให้ฟัง

เรื่องนี้เกิดขึ้นในยุคโบราณ มีราชาพระองค์หนึ่งเป็นนักดาราศาสตร์ พระองค์สนใจการศึกษาหมุดดาวอย่างลึกซึ้ง ทันใดนั้น พระองค์เกิดอาการตื่นตระหนกขึ้นเมื่อทรงตระหนักว่าการเก็บเกี่ยวพืชผลในปีถัดไปนั้นจะเป็นอันตรราย ใครก็ตามที่ได้กินพืชผลของปีต่อไปจะกลายเป็นบ้า

พระราชาก็เรียกอัครมหาเสนาบดีซึ่งเป็นที่ปรึกษาของพระองค์เข้ามาและบอกว่าเรื่องนี้กำลังจะเกิดขึ้นอย่างแน่นอน “ดวงดาวนั้นชัดเจน การรวมกันของรังสีคอสมิกแสดงให้เห็นว่าการเก็บเกี่ยวปีนี้จะเป็พืชเรื่องนี้เกิดขึ้นไม่บ่อยในรอบหลายพันปี แต่มันจะเกิดขึ้นในปีนี้ และใครก็ตามที่กินพืชผลที่เก็บเกี่ยวมาจะกลายเป็นบ้า เราควรจะทำอย่างไรกันดี”

อัครมหาเสนาบดีกล่าวว่า “มันเป็นไปไม่ได้ที่จะจัดสรรให้ทุกคนได้กินพืชผลจากปีที่แล้ว แต่เราสามารถทำได้อย่างหนึ่งคือ ทั้งพระองค์และเกล้ากระหม่อมสามารถอยู่ได้ด้วยพืชผลจากปีที่แล้ว เราจะรวบรวมและ

เก็บเสบียงจากพืชผลของปีที่แล้ว ไม่มีปัญหา มันเพียงพอสำหรับพระองค์และเหล่ากระหม่อม”

พระราชอาตริสว่า “ข้าไม่เห็นด้วย ถ้าเช่นนั้น ไพร์ฟ้า ข้าแผ่นดินทั้งหมดก็จะกลายเป็นบ้า ทั้งผู้หญิง นักบุญและนักปราชญ์ คนรับใช้ผู้อุทิศตน ไพร์ฟ้าข้าแผ่นดินทั้งปวง แม้กระทั่งเด็ก ๆ และข้าไม่อยากเป็นคนนอก มันไม่คุ้มที่จะรักษาแค่ตัวข้ากับท่าน มันไม่มีประโยชน์ สู้ให้ข้าเป็นบ้าไปพร้อมกับคนอื่นเสียยังดีกว่า”

“แต่ข้ามีข้อเสนออีกอย่างหนึ่ง” พระราชอาตริสต่อไป “ข้าจะประทับตราแห่งความบ้าไว้บนศีรษะท่าน และท่านจะประทับตราแห่งความบ้าไว้บนศีรษะข้า”

“แต่” อัครมหาเสนาบดีท้วง “แล้ววิธีนี้จะช่วยใครได้อย่างไรกัน”

พระราชอาตริสตอบ “ข้าได้ยินมาว่านี่คือเสาแห่งปัญญา แต่โบราณ มาลองดู หลังจากทุกคนเป็นบ้าแล้ว หลังจากที่เราเป็นบ้าแล้ว – เมื่อใดก็ตามที่ข้ามองไปที่หน้าผากเจ้า ข้าจะจำได้ว่าข้าเป็นบ้า และเมื่อใดก็ตามที่เจ้ามองมาที่หน้าผากข้า เจ้าจะจำได้ว่าเจ้าเป็นบ้า”

อัครมหาเสนาบดียังคงประหลาดใจ จึงกล่าวว่า “แล้วมันจะได้ผลอย่างไร”

พระราชอาตริสว่า “ข้าเคยได้ยินมาจากปราชญ์ว่า ถ้าท่านจำได้ว่าท่านเป็นบ้า เท่ากับว่าท่านไม่ได้เป็นบ้าอีกต่อไป”

คนบ้าไม่อาจจำได้ว่าตนเป็นบ้า คนโง่เขลาไม่อาจจำได้ว่าตนโง่เขลา

คนที่อยู่ในความฝันไม่อาจจำได้ว่าตนกำลังฝันอยู่ ถ้าในความฝัน ท่านรู้ตัว และรู้ว่าท่านกำลังฝันอยู่ เท่ากับความฝันนั้นได้หยุดลง ท่านตื่นอย่างเต็มที่ แล้ว ถ้าท่านสามารถเข้าใจได้ว่าท่านโง่เขลา ความโง่เขลาได้หายไปแล้ว

คนโง่ยังคงเชื่อต่อไปว่าตนเองฉลาด และคนบ้าคิดว่ามีแต่ตนเท่านั้นที่มีสติดี เมื่อใครสักคนฉลาดขึ้นจริงๆ เขาเป็นเช่นนั้นได้เพราะรับรู้ถึงความเขลาของเขา

ดังนั้น พระราชาจึงตรัสว่า “เราจะทำเช่นนั้น”

ข้าพเจ้าไม่รู้ว่าเกิดอะไรขึ้น เรื่องจบลงเพียงเท่านี้ แต่เรื่องนี้มีความหมายยิ่งนัก

มีเพียงความตื่นตัวเท่านั้นที่ช่วยได้เมื่อทั้งโลกบ้าคลั่ง ไม่มีอะไรอื่นอีก การดึงตัวเองออกมาอยู่ข้างนอก การไปยังเทือกเขาหิมาลัย ไม่ได้ช่วยอะไรมากนัก เมื่อทุกคนเป็นบ้า ท่านก็จะเป็นบ้าด้วยเพราะท่านเป็นส่วนและเศษเสี้ยวของทุกคน นี่คือองค์รวม องค์รวมที่ประกอบไปด้วยส่วนย่อยที่เชื่อมประสานกัน แล้วท่านจะแยกตัวเองออกมาอย่างไร ท่านจะไปยังเทือกเขาหิมาลัยได้อย่างไร ลีกลงไปแล้ว ท่านยังคงเป็นส่วนหนึ่งของทั้งหมด ถึงแม้จะอยู่ในเทือกเขาหิมาลัย ท่านก็ยังคงจำเพื่อนของท่านได้ พวกเขาเพื่อนจะมาเคาะเรียกท่านในความฝัน ท่านจะคิดถึงพวกเขา ท่านจะสงสัยว่าเพื่อน ๆ คิดถึงท่านอย่างไร – ท่านจะยังคงมีความสัมพันธ์กันต่อไป

ท่านไม่อาจออกไปนอกโลกได้ ไม่มีที่แห่งใดอยู่นอกโลกใบนี้ โลกนี้คือผืนแผ่นดินเดียว ไม่มีใครเป็นเกาะได้ – แม้กระทั่งเกาะ ยังเชื่อมโยงกับผืนแผ่นดินที่อยู่ลีกลงไป ท่านอาจคิดอย่างผิวเผินว่าท่านแยกตัวออกไป แต่ไม่มีใครแยกตัวออกไปได้

พระราชาฉลาดจริงๆ พระองค์ตรัสว่า “มันไม่มีประโยชน์ ข้าจะไม่เป็นคนนอก ข้าจะเป็นคนวงใน และนี่คือสิ่งที่ข้าจะทำ ข้าจะพยายามจดจำไว้ว่าข้าเป็นบ้า เพราะเมื่อเจ้าหลงลืมไปว่าเป็นบ้า เมื่อนั้นเจ้า

จะเป็นบ้าจริง ๆ นี่คือนั่นที่จะต้องทำ”

ไม่ว่าท่านจะอยู่ที่ไหน จงจำตัวเอง จำไว้ว่าท่าน*มีอยู่* ความรู้ตัวว่าท่านมีอยู่นั้นควรจะเป็นความต่อเนื่อง มีชีวิตของท่าน วรรณะของท่าน สัญชาติของท่าน – สิ่งเหล่านั้นล้วนแต่ไร้ค่า ไร้ประโยชน์อย่างแท้จริง เพียงแต่จำไว้ว่า “ฉันมีอยู่” นี่คือนั่นที่จะต้องไม่ลืม นี่คือนั่นที่ชาวฮินดูเรียกว่า การระลึกถึงตนเอง นี่คือนั่นที่พระพุทธเจ้าทรงเรียกว่า สัมมาสติ นี่คือนั่นที่เกอर्टเจฟฟ์เคยเรียกว่า การจดจำตนเอง นี่คือนั่นที่กฤษณมูรติเรียกว่าการตระหนักรู้ นี่คือนั่นที่สำคัญที่สุดของการทำสมาธิ การระลึกว่า “ฉันมีอยู่”

ไม่ว่าจะเดิน นั่ง กิน พุด จงจำไว้ว่า ฉันมีอยู่ อย่าลืมเรื่องนี้ มันจะยากลำบากยิ่งนัก ในตอนแรก ท่านจะลืมอยู่เสมอ จะมีเพียงชั่วขณะเดียวที่ท่านจะรู้สึกกระจ่าง หลังจากนั้นจะหายไปอีก แต่อย่าเป็นทุกข์ไปเลย แม้ชั่วขณะเดียวก็เป็นสิ่งที่ดี จงทำต่อไป เมื่อใดก็ตามที่ท่านสามารถระลึกได้ – ระลึกได้อีกครั้ง ทำต่อไปให้ต่อเนื่องอีกครั้ง เมื่อท่านลืม จงอย่ากังวล ให้ระลึกได้อีกครั้ง ทำต่อไปให้ต่อเนื่องอีกครั้ง และช่องว่างจะลดลงไปเรื่อย ๆ ระยะห่างจะเริ่มลดลง ความต่อเนื่องจะเกิดขึ้น

และเมื่อใดก็ตามที่ท่านมีสติอย่างต่อเนื่อง ท่านไม่จำเป็นต้องใช้จิตใจ เมื่อนั้นจึงไม่มีการวางแผน เมื่อนั้นท่านจะปฏิบัติตนจากความรู้ตัวของท่าน มิได้มาจากจิตใจ เมื่อนั้นก็ไม่จำเป็นที่จะต้องโทษ ไม่จำเป็นที่จะต้องอธิบาย เมื่อนั้นท่านจะเป็นสิ่งใดก็ตามที่ท่านเป็น ไม่มีอะไรที่จะต้องซ่อน ไม่ว่าท่านจะเป็นอะไรก็ตาม ท่านก็เป็นเช่นนั้น ท่านไม่อาจทำสิ่งอื่นใดได้อีก ท่านเพียงแต่อยู่ในภาวะของการระลึกได้อย่างต่อเนื่อง ด้วยการระลึกได้นี้ ความมีสติเต็มเปี่ยมเช่นนี้จึงเกิดศาสนาที่แท้จริง จึงเกิดศีลธรรมที่แท้จริง

ความทุกข์ที่ยิ่งใหญ่ที่สุดนั้น เป็นอิสระจากพิธีรีตองทั้งปวง

เมื่อท่านไม่มีพิธีรีตอง ก็จะไม่มีการเป็นคนแปลกหน้า ไม่ว่าท่านจะเคลื่อนไปในตลาดหรือบนถนนที่ผู้คนแออัด ไม่มีใครเป็นคนแปลกหน้า ทุกคนคือเพื่อน มิใช่เป็นเพียงเพื่อน แต่จริงๆ แล้ว ทุกคนเป็นส่วนที่ขยายออกมาจากท่าน เมื่อนั้นจึงไม่จำเป็นต้องมีพิธีรีตอง ถ้าข้าพเจ้าเหยียบเท้าตัวเอง – ซึ่งเกิดขึ้นได้ยาก – ข้าพเจ้าจะไม่บอกว่า “ขอโทษ” และข้าพเจ้าจะไม่บอกตัวเองว่า “สถานที่แห่งนี้แออัด!”

เมื่อข้าพเจ้าเหยียบเท้าท่าน ข้าพเจ้ากำลังเหยียบเท้าตัวเอง จิตที่ตื่นตัวอย่างเต็มเปี่ยมรู้ว่าความรู้ตัวนี้คือหนึ่งเดียว ชีวิตคือหนึ่งเดียว การดำรงอยู่คือหนึ่งเดียว การดำรงอยู่คือหนึ่งเดียว มิได้แยกเป็นเศษเสี้ยว ต้นไม้ผลิดอกออกไปที่นั่นคือตัวข้าพเจ้าในรูปแบบที่แตกต่างออกไป ก้อนหินที่วางอยู่บนพื้นนั่นคือตัวข้าพเจ้าในรูปแบบที่แตกต่างออกไป เมื่อนั้นการดำรงอยู่ทั้งหมดกลายเป็นเอกภาพที่มีองค์ประกอบย่อยๆ – มีองค์ประกอบย่อยๆ ที่ชีวิตเคลื่อนผ่าน มิใช่เชิงกล เอกภาพเชิงกลนั้นคือสิ่งที่แตกต่างออกไป – มันตายแล้ว รถยนต์คือเอกภาพเชิงกล ไม่มีชีวิตอยู่ในนั้น และนั่นทำให้ท่านสามารถเปลี่ยนชิ้นส่วนหนึ่งด้วยอีกชิ้นหนึ่งได้ ทุกส่วนสามารถแทนที่ได้ แต่ท่านสามารถแทนที่มนุษย์ได้หรือไม่ไม่มีทาง!

เมื่อคนหนึ่งตายไป ปรากฏการณ์ที่ไม่เหมือนใครได้หายไป – หายไปโดยสิ้นเชิง ท่านไม่สามารถแทนที่ได้ เมื่อภรรยาของท่านตายไป หรือเมื่อสามีของท่านตายไป ท่านจะแทนที่พวกเขาได้อย่างไร ท่านอาจมี

ภรรยาใหม่ แต่นั่นจะเป็นภรรยาใหม่ ไม่ใช่คนที่มาแทน และเงาของภรรยาคนแรกจะยังคงอยู่ที่นั่นเสมอ สิ่งแรกไม่อาจถูกลืมไปได้ จะอยู่ที่นั่นเสมอ อาจกลายเป็นเงา แต่แม้กระทั่งเงาแห่งรักนั้นยังมีความสำคัญ

ชีวิตคือเอกภาพที่มีองค์ประกอบย่อยที่เชื่อมประสานกัน ข้าพเจ้าบอกว่าท่านไม่สามารถแม้แต่จะแทนที่ต้นไม้ได้ เพราะต้นไม้แต่ละต้นนั้นมีเอกลักษณ์เฉพาะ ท่านไม่อาจหาอีกต้นหนึ่งที่เหมือนกันได้ ชีวิตมีคุณสมบัติของความไม่มีใครเหมือน แม้แต่ก้อนหินเล็กๆ ก็ไม่มีสิ่งใดเหมือน – ท่านอาจไปทั่วโลกเพื่อหาก้อนหินที่เหมือนกัน แต่ท่านจะหาไม่ได้ ท่านจะแทนที่มันได้อย่างไร นี่คือการแตกต่างระหว่างความเป็นเอกภาพที่มีองค์ประกอบย่อยที่เชื่อมประสานกันกับเอกภาพเชิงกล เอกภาพเชิงกลขึ้นอยู่กับชิ้นส่วนต่างๆ ชิ้นส่วนเหล่านั้นแทนที่ได้ ชิ้นส่วนเหล่านั้นไม่ได้มีความพิเศษ แต่ความเป็นเอกภาพที่มีองค์ประกอบย่อยที่เชื่อมประสานกันนั้นขึ้นอยู่กับทั้งหมด มิใช่ขึ้นอยู่กับชิ้นส่วน ชิ้นส่วนต่างๆ นั้นจริงๆ แล้วมิได้เป็นชิ้นส่วนต่างๆ ไม่ได้แยกออกจากความเป็นทั้งหมด – ชิ้นส่วนต่างๆ เหล่านั้นเป็นหนึ่งในไม่สามารถแทนที่ได้

เมื่อท่านตื่นตัวไปจนถึงเปลวไฟภายในแห่งตัวตนภายในของท่าน ทันใดนั้นท่านจะตื่นตัวว่าท่านมิใช่เกาะ หากเป็นผืนแผ่นดินเดียวอันกว้างใหญ่ เป็นผืนแผ่นดินอันไม่มีที่สิ้นสุด ไม่มีขอบเขตใดที่แยกท่านออกจากผืนแผ่นดินนั้น ขอบเขตทั้งหมดล้วนเป็นเท็จ หลอกลวง ขอบเขตทั้งหมดอยู่ในจิตใจ การดำรงอยู่ที่นั่นไม่มีขอบเขต แล้วใครล่ะคือคนแปลกหน้า เมื่อท่านเหยียบเท้าใครสักคน นั่นคือตัวท่านเอง ท่านได้เหยียบเท้าตัวเอง ไม่จำเป็นต้องมีคำขอโทษ ไม่จำเป็นต้องมีคำอธิบาย ไม่มีใครอื่นอีก มีเพียงหนึ่งเดียว

แล้วชีวิตของท่านจะเป็นจริง จริ่งใจ เป็นไปตามธรรมชาติ แล้วชีวิตของท่านจะไม่ใช้พิธีรีตอง แล้วท่านจะไม่ปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ใดๆ ท่าน

ได้รู้จักกฎขั้นสูงสุด ตอนนี้อย่าจำเป็นต้องมีกฎเกณฑ์ใดๆ อีกแล้ว ท่านได้กลายเป็นกฎ – ตอนนี้อย่ามีความจำเป็นที่จะต้องจดจำกฎเกณฑ์ได้อีก

ความสุภาพที่ยิ่งใหญ่ที่สุดนั้นเป็นอิสระจากพิธีรีตองทั้งปวง

ครั้งหนึ่ง ขงจื้อได้ไปพบเล่าจื้อ ผู้เป็นอาจารย์ของขงจื้อ และขงจื้อ

คือภาพพจน์ของความสุภาพอย่างมีพิธีรีตอง เขาเป็นผู้ที่มีพิธีรีตองมากที่สุดในโลก โลกไม่เคยรู้จักคนที่มีพิธีรีตองมากขนาดนี้ เขาคือมารยาท พิธีการ วัฒนธรรม ธรรมเนียมปฏิบัติ เขามาพบเล่าจื้อ ซึ่งอยู่ในขั้วตรงกันข้าม ขงจื้อแก่มาก และเล่าจื้อยังไม่แก่เท่าใดนัก ดังนั้นตามธรรมเนียมปฏิบัติ เมื่อขงจื้อเดินเข้ามา เล่าจื้อควรจะลุกขึ้นยืนต้อนรับ แต่เขากลับยังคงนั่งอยู่ มันเป็นไปได้ที่ขงจื้อจะเชื่อได้ว่าอาจารย์ผู้ยิ่งใหญ่ ซึ่งเป็นที่รู้จักกันทั่วประเทศในเรื่องของความอ่อนน้อมถ่อมตน จะไม่สุภาพได้ขนาดนี้! เขาจะต้องพูดเรื่องนี้

ขงจื้อจึงพูดขึ้นทันที “นี่มันไม่ดีเลยนะ ข้าแก่กว่าเจ้า”

เล่าจื้อหัวเราะเสียงดังและกล่าวว่า “ไม่มีใครแก่กว่าข้า ข้าอยู่มาก่อนที่ทุกสิ่งจะเกิดขึ้น ท่านขงจื้อ เราอยู่ในวัยเดียวกัน ทุกสิ่งอยู่ในวัยเดียวกัน เราดำรงอยู่มาตั้งแต่ชั่วนิรันดร์กาล ดังนั้นจงอย่าถือเอาวัยชราเป็นภาระเลย นั่งลงเถอะ”

ขงจื้อถามคำถามต่อไป “ผู้ศรัทธาในศาสนาควรประพฤติตัวอย่างไร”

เล่าจื้อตอบว่า “เมื่อใช้คำถามว่าอย่างไร ก็ไม่มีศาสนาแล้ว ‘อย่างไร’ มิใช่คำถามสำหรับผู้ศรัทธาในศาสนา คำว่าอย่างไร แสดงให้เห็นว่าท่านไม่ศรัทธาในศาสนา แต่ท่านต้องการประพฤติตัวเหมือนเป็นผู้ศรัทธาในศาสนา – เพราะเหตุนี้ท่านจึงถามว่าอย่างไร”

คนรักถามหรือไม่ว่าคนเราควรจะรักอย่างไร เขาแค้นรัก! จริงๆ แล้ว อาจเป็นไปได้ว่าเขาเพิ่งตระหนักว่าเขาตกหลุมรักในภายหลังเมื่อคนรักจากไป เขาถึงตระหนักว่าเขาตกหลุมรัก เขาแค้นรัก มันเกิดขึ้น มันกำลัง

เกิดขึ้น มีใช้การกระทำ

ไม่ว่าขงจื้อจะถามอะไร เล่าจื้อก็ตอบด้วยท่าทีที่ทำให้ขงจื้อหงุดหงิด “ชายคนนี้เป็นอันตราย!” เมื่อกลับไป ศิษย์ของเขาถามว่า “เกิดอะไรขึ้น เล่าจื้อเป็นคนอย่างไร”

ขงจื้อกล่าวว่า “อย่าเข้าไปใกล้เขา เจ้าอาจจะเคยเห็นงูร้ายมาแล้ว แต่ไม่มีสิ่งใดจะเปรียบเทียบกับชายคนนี้ได้ เจ้าอาจเคยได้ยินเรื่องของสิงโตที่ถูกร้ายมาแล้ว แต่ไม่มีอะไรจะร้ายไปกว่าชายคนนี้ ชายคนนี้เป็นมังกรที่เดินอยู่บนโลก เขาว่ายน้ำในทะเลได้ เขาไปจนถึงที่สุดขอบฟ้าได้ – อันตรายมาก เขามีได้อยู่เพื่อคนตัวเล็กๆ อย่างเรา พวกเราตัวเล็กเกินไป เขาเป็นอันตราย กว้างใหญ่ราวห้วงเหว อย่าเข้าไปใกล้เขา มิฉะนั้นเจ้าจะเวียนหัวและอาจล้มลงได้ ขนาดข้ายังเวียนหัวเลย ข้าไม่เข้าใจว่าเขาพูดอะไร เขาอยู่เหนือความเข้าใจ”

เล่าจื้อนั้นดูเหมือนจะอยู่เหนือความเข้าใจหากท่านพยายามเข้าใจ เขาผ่านพิธีรีตอง ถึงกระนั้น เขาก็กลับเป็นคนที่เรียบง่ายแต่ขงจื้อกลับรู้สึก ว่าอ่านได้ยาก แทบไม่สามารถเข้าใจได้ เพราะขงจื้อมองผ่านรูปแบบ แต่เล่าจื้อไม่มีรูปแบบและพิธีรีตองใดๆ เขาอยู่ในความไม่มีที่สิ้นสุด ไร้ชื่อ และไร้รูปแบบ

ความสุภาพที่ยิ่งใหญ่ที่สุดนั้นเป็นอิสระจากพิธีรีตองทั้งปวง

เล่าจื้อกำลังนั่งอยู่ ขณะที่ขงจื้อรอให้เขาลุกขึ้นยืน จริงๆ แล้ว ใครกันที่สุภาพ ขงจื้อรอให้เล่าจื้อยืนขึ้นต้อนรับเพราะขงจื้อแก่กว่า นั่นเป็นเพียงความมีอัตตา ตอนนี้อัตตามาในรูปแบบของอายุ ของความอาวุโส แต่ขงจื้อไม่สามารถมองตรงเข้าไปในดวงตาของเล่าจื้อ เพราะเล่าจื้อนั้นถูกเขาบอกว่าเราอยู่ในวัยเดียวกันจริงๆ พวกเราล้วนเหมือนกัน ชีวิตเดียวกัน ที่เคลื่อนผ่านในตัวท่านก็เคลื่อนผ่านในตัวข้าพเจ้า ท่านมิได้เหนือกว่า ข้าพเจ้า ข้าพเจ้ามิได้เหนือกว่าท่าน ไม่มีคำถามถึงความเหนือกว่าและ

ความด้อยกว่า และไม่มีคำถามถึงความอาวุโสและความเยาว์วัย ไม่มีคำถาม เราเป็นหนึ่งในเดียว

หากขงจื้อได้มองเข้าไปในดวงตา และเห็นว่าดวงตานั้นคือสวรรค์... แต่คนที่ดวงตาเต็มไปด้วยกฎหมาย กฎเกณฑ์ ระเบียบ พิธีรีตองต่างๆ แทบจะตาบอด เขามองไม่เห็น

ความประพฤติที่สมบูรณ์แบบนั้นเป็นอิสระจากความกังวล

ท่านปฏิบัติตัวดีเพราะท่านเป็นกังวล ท่านประพฤติดีเพราะท่านเป็นกังวล

วันก่อนมีชายคนหนึ่งมาหาข้าพเจ้า เขาบอกว่า “ข้าพเจ้าอยากมาร่วมด้วย ข้าพเจ้าอยากมาเป็นลูกศิษย์ แต่ข้าพเจ้ามีครอบครัว ลูกๆ กำลังเรียนอยู่ที่วิทยาลัย และข้าพเจ้ามีหน้าที่ที่ยิ่งใหญ่ต่อพวกเขา”

เขาเป็นกังวล เขามีหน้าที่ที่จะต้องทำแต่ไม่มีความรัก หน้าที่คือความกังวล เพราะคิดในแง่ของสิ่งที่ต้องทำเพราะถูกคาดหวัง เพราะ “ผู้คนจะพูดอย่างไรถ้าข้าพเจ้าจากไป” ใครเป็นคนคิดถึงสิ่งที่ผู้คนจะพูดกัน อดีตตนเอง “ผู้คนจะพูดอย่างไร ดังนั้นขอให้ข้าพเจ้าได้ทำหน้าที่ก่อน” ข้าพเจ้าไม่เคยบอกให้ใครจากมา ไม่เคยบอกให้ใครสละโลก แต่ข้าพเจ้ายืนยันว่า ไม่ควรมีใครต้องอยู่ในความสัมพันธ์เพราะหน้าที่ – เพราะเมื่อนั้นความสัมพันธ์ทั้งหมดจะอัปลักษณ์”

คนเราควรอยู่ในความสัมพันธ์เพราะความรัก เมื่อนั้นชายคนนั้นจะไม่บอกว่า “ข้าพเจ้ามีหน้าที่ที่ต้องทำ” แต่เขาจะบอกว่า “ข้าพเจ้ายังไม่อาจมาได้ในตอนี้ ลูกๆ กำลังโต และข้าพเจ้ารักพวกเขา ข้าพเจ้ามีความสุขที่ได้ทำงานเพื่อพวกเขา” เมื่อนั้น นี่จะเป็นความสุข ตอนนี้สิ่งนี้มีใช้ความสุข แต่เป็นภาวะ

เมื่อท่านแบกรับภาระ เมื่อท่านเปลี่ยนความรักของท่านเป็นภาระ ท่านไม่อาจมีความสุขได้ และเมื่อท่านได้เปลี่ยนความรักของท่านเป็นภาวะ

คำภาวนาของท่านจะกลายเป็นภาระเช่นกัน การทำสมาธิของท่าน จะกลายเป็นภาระเช่นกัน เมื่อนั้น ท่านจะบอกว่า “เพราะครูท่านนี้ อาจารย์ ท่านนี้ ข้าพเจ้าจึงติดอยู่ที่นี้ และตอนนี้ข้าพเจ้าต้องทำเช่นนี้” มันไม่ได้ ออกมาจากท่าน ไม่ได้ออกมาจากองค์กรรวมของท่าน มันจะไม่เปี่ยมล้น แล้วทำไมต้องกังวล ถ้ามีรัก ไม่ว่าท่านจะอยู่ที่ใด ก็จะไม่มีการะ และหาก ท่านรักบุตรของท่าน ถึงแม้ว่าท่านจะจากพวกเขาไป พวกเขา ก็จะเข้าใจ หากท่านไม่รักบุตรของท่าน และท่านยังคงรับใช้พวกเขาต่อไป พวกเขา ก็จะไม่วันเข้าใจ และพวกเขาจะรู้ว่าสิ่งเหล่านี้เป็นเพียงความจอมปลอม เรื่องเช่นนี้กำลังเกิดขึ้น ผู้คนมาหาข้าพเจ้าและบอกว่า “ข้าพเจ้า ทำงานมาตลอดชีวิต และไม่มีใครรู้สึกขอบคุณข้าพเจ้าเลย” ใครจะรู้สึก ขอบคุณท่านได้อย่างไรกันล่ะ ท่านแบกพวกเขาราวกับเป็นภาระ แม้แต่ เด็กเล็กก็เข้าใจได้ดีเมื่อมีความรักอยู่ที่นั้น และพวกเขาเข้าใจได้ดีเมื่อท่าน ทำไปโดยถือเป็นหน้าที่ หน้าที่นั้นอุปลักษณะ หน้าที่คือความรุนแรง มัน แสดงถึงความกังวลของท่าน แต่ไม่ได้แสดงความเป็นธรรมชาติของท่าน จวงจื่อกล่าวไว้ว่า ความประพฤติที่สมบูรณ์นั้นเป็นอิสระจากความกังวล สิ่งใดก็ตามที่ท่านทำไปนั้นทำไปด้วยความรัก – ท่านมิได้ซื้อสัตย์เพราะ ความซื้อสัตย์ให้ผลดีแก่ท่าน แต่ท่านซื้อสัตย์เพราะความซื้อสัตย์นั้นน่ารัก

ปัญญาอันสมบูรณ์มิได้วางแผนไว้

คนฉลาดมีชีวิตอยู่กับปัจจุบันโดยไม่เคยวางแผน มีเพียงคนเขลาเท่านั้นที่วางแผน และเมื่อคนเขลาวางแผน พวกเขาจะวางแผนอะไรได้ พวกเขาวางแผนมาจากความเขลาของตน เมื่อไม่วางแผน พวกเขาอาจจะทำได้ดีกว่า เพราะจากความเขลา มีเพียงความเขลาที่เกิดขึ้นได้ จากความสับสน มีเพียงความสับสนที่มากกว่าที่เกิดขึ้นได้

คนฉลาดมีชีวิตอยู่ในแต่ละชั่วขณะโดยไม่มีการวางแผน เมื่อนั้นชีวิตจะเป็นอิสระดั่งเมฆที่ลอยล่องอยู่บนท้องฟ้า ไม่ไปหาจุดหมายใด ไม่มีกำหนด คนคนนั้นไม่มีแผนที่สำหรับอนาคต เขาใช้ชีวิตโดยปราศจากแผนที่ เคลื่อนไปโดยปราศจากแผนที่ – เพราะสิ่งที่แท้จริงไม่ใช่เป้าหมาย สิ่งที่แท้จริงคือความงามของการเคลื่อนไหว สิ่งที่แท้จริงไม่ใช่การเอื้อมถึง สิ่งที่แท้จริงคือการเดินทาง

จงจำไว้ สิ่งที่แท้จริงคือการเดินทาง คือการท่องเที่ยว การเดินทางช่างสวยงามเหลือเกิน แล้วทำไมจึงต้องกังวลถึงเป้าหมาย หากท่านกังวลถึงเป้าหมายมากเกินไป ท่านจะพลาดการเดินทาง และการเดินทางคือชีวิต – เป้าหมายเป็นได้เพียงแต่ความตาย

การเดินทางคือชีวิต และนั่นคือการเดินทางอันไม่มีที่สิ้นสุด ท่านได้เคลื่อนไหวตั้งแต่เริ่มต้น – หากจะมีจุดเริ่มต้นใดๆ ผู้รู้กล่าวว่าไม่มีจุดเริ่มต้น ดังนั้นจากการไม่มีจุดเริ่มต้น ท่านได้เคลื่อนไหว ไปจนถึงการไม่มีจุดจบ ท่านก็จะยังเคลื่อนไหว – และหากท่านมุ่งแต่เป้าหมาย

ท่านจะพลาด ทั้งหมดคือการเดินทาง – เส้นทาง เส้นทางอันไม่มีจุดจบ
ไม่มีจุดเริ่มต้น ไม่มีจุดจบ

จริงๆ แล้วไม่มีเป้าหมาย – เป้าหมายถูกสร้างขึ้นมาโดยจิตใจที่มี
เล่ห์เหลี่ยม การดำรงอยู่ทั้งหมดนี้เคลื่อนไปไหน ที่ไหนกัน มันไม่ไปที่ไหน
เลย มันแค่นี้ และการไปนั้นช่างสวยงาม ดังนั้นการดำรงอยู่จึงไร้สาระ
ไม่มีแผน ไม่มีเป้าหมายและไม่มีจุดมุ่งหมาย มันไม่ใช่ธุรกิจ มันคือการเล่น
คือลีลา ทุกชั่วขณะคือเป้าหมาย

ปัญญาอันสมบูรณ์แบบไม่มีการวางแผน

ความรักอันสมบูรณ์แบบไม่มีการแสดงให้เห็น

การแสดงให้เห็นนั้นจำเป็นเพราะไม่มีความรักอยู่ที่นั่น และยิ่งท่าน
รักน้อยเท่าใด ท่านจะยิ่งแสดงให้เห็นมากขึ้นเท่านั้น – เมื่อมีความรักอยู่
ที่นั่น ท่านไม่แสดงให้เห็น เมื่อสามีกลับบ้านพร้อมกับของขวัญให้ภรรยา
เธอจะรู้ว่าต้องมีอะไรผิดปกติ “เขาจะต้องล้าเส้น เขาจะต้องพบผู้หญิง
อีกคนหนึ่ง นี่คือคำอธิบาย นี่คือสิ่งทดแทน ในอีกแห่งหนึ่ง รักคือของขวัญ
ไม่จำเป็นต้องมีของขวัญอื่นอีก”

ไม่ว่าความรักจะไม่ให้ของขวัญ แต่ความรักเองนั้นเป็นของขวัญ
อยู่แล้ว ท่านจะให้อะไรได้อีก มีอะไรที่เป็นไปได้อีก แต่เมื่อใดก็ตาม
ที่สามีรู้สึกว่ามีบางสิ่งผิดปกติ เขาจะต้องทำให้ถูก ทุกสิ่งจะต้องได้รับการ
จัดการใหม่เพื่อสร้างสมดุล

และนี่คือปัญหา ผู้หญิงมีสัญชาตญาณดีเสียจนพวกเธอรู้ได้ทันที
ของขวัญของท่านไม่อาจหลอกพวกเธอได้ พวกเธอจะเข้าใจว่ามีบางสิ่ง
ผิดปกติ มิฉะนั้นทำไมจึงต้องมีของขวัญ

เมื่อใดก็ตามที่ท่านแสดงให้เห็น ท่านแสดงให้เห็นถึงความยากจน
ภายใน หากศาสนาของท่านกลายเป็นการแสดงให้เห็น ท่านมิได้มีศรัทธา
ในศาสนา หากการทำสมาธิของท่านเป็นการแสดงให้เห็น ท่านมิได้มีสมาธิ

เพราะเมื่อใดก็ตามที่ของจริงดำรงอยู่ นั่นคือแสงสว่าง ไม่จำเป็นต้องแสดงให้เห็น เมื่อบ้านของท่านสว่าง เมื่อมีเปลวไฟ ท่านไม่ต้องไปหาเพื่อนบ้าน และบอกว่า “ดูสิ บ้านเรามีตะเกียงด้วย” มันอยู่ที่นั่น!

แต่เมื่อบ้านของท่านอยู่ในความมืด ท่านพยายามทำให้เพื่อนบ้านเชื่อว่ามีแสงสว่างอยู่ที่นั่น เมื่อพยายามทำให้พวกเขาเชื่อ เท่ากับท่านพยายามทำให้ตัวเองเชื่อว่าแสงสว่างนั้นคือความจริง ทำไมท่านจึงต้องการแสดงให้เห็น เพราะถ้าคนอื่นเชื่อ ความเชื่อของเขาหรือเธอจะช่วยให้ท่านเชื่อด้วย

ข้าพเจ้าได้ยินมาว่า :

ครั้งหนึ่ง มุลลา นัสรูดีน มีบ้านที่สวยงาม แต่เขาเบื่อ เช่นเดียวกับที่ทุกคนเบื่อ ไม่ว่าบ้านหลังนั้นจะสวยงามหรือไม่ก็ไม่มีอะไรแตกต่างเมื่ออยู่ในบ้านหลังเดิมทุกวัน เขาก็เบื่อ บ้านหลังนั้นสวยงาม มีสวนขนาดใหญ่ พื้นที่สีเขียวกว้างขวาง มีสระว่ายน้ำ มีทุกสิ่ง แต่เขาเบื่อดังนั้น เขาจึงเรียกนายหน้าค้าที่ดินมาและบอกว่า “ข้าอยากขายบ้าน ข้าเบื่อแล้ว บ้านหลังนี้กลายเป็นนรก”

วันต่อมา นายหน้าค้าที่ดินลงโฆษณาไว้อย่างสวยงามในหนังสือพิมพ์ฉบับเช้า มุลลา นัสรูดีน อ่านแล้วอ่านอีก และเขามั่นใจเสียจนต้องโทรศัพท์ถึงนายหน้า “เดี๋ยวก่อน ข้าไม่อยากขายแล้ว โฆษณาของท่านทำให้ข้าเชื่อมั่นอย่างลึกซึ้งว่าตอนนี้ข้าได้รู้แล้วว่าข้าได้รอคอยบ้านหลังนี้ มองหาบ้านหลังนี้มาตลอดชีวิต”

เมื่อท่านสามารถทำให้ผู้อื่นเชื่อมั่นถึงความรักของท่านได้
ตัวท่านเองก็จะเชื่อมั่น แต่ถ้าท่านรัก มันก็ไม่จำเป็น ท่านรู้

เมื่อท่านมีปัญหา ไม่จำเป็นต้องแสดงให้เห็น แต่เมื่อท่านมีเพียง
ความรู้ ท่านต้องแสดงให้เห็น ท่านทำให้ผู้อื่นเชื่อมั่น และเมื่อพวกเขา
เชื่อมั่น ท่านก็จะเชื่อมั่นว่าท่านเป็นคนมีความรู้ เมื่อท่านมีปัญหา มันไม่จำเป็น
แม้ไม่มีใครสักคนเชื่อมั่น แม้กระนั้นท่านก็เชื่อมั่น ตัวท่านเองเป็นข้อพิสูจน์
ที่เพียงพอ

ความจริงใจอันสมบูรณ์ ไม่มีการรับประกัน

การรับประกันทั้งหมดเกิดขึ้นเพราะความไม่จริงใจ ท่านรับประกัน ท่านสัญญา ท่านบอกว่า “นี่คือการรับประกัน ฉันจะทำเช่นนี้” เมื่อท่านรับประกัน ในชั่วขณะนั้นเอง เกิดความไม่จริงใจอยู่ที่นั่น

ความจริงใจอันสมบูรณ์ไม่มีการรับประกัน เพราะความจริงใจอันสมบูรณ์นั้นตระหนักรู้ ตระหนักรู้ถึงหลายสิ่ง ประการแรก อนาคตเป็นสิ่งที่ไม่มีใครรู้ แล้วท่านจะรับประกันได้อย่างไร ชีวิตเปลี่ยนแปลงทุกขณะ แล้วท่านจะสัญญาได้อย่างไร การรับประกันทั้งหมด คำสัญญาทั้งหมดนั้น เป็นไปได้สำหรับชั่วขณะนี้เท่านั้น มิใช่สำหรับชั่วขณะต่อไป สำหรับชั่วขณะต่อไปแล้ว ไม่มีสิ่งใดที่ท่านจะทำได้ ท่านจะต้องรอ

หากท่านจริงใจและท่านรักผู้หญิงคนหนึ่ง ท่านไม่อาจบอกว่า “ฉันจะรักเธอไปตลอดชีวิต” หากท่านกล่าวเช่นนั้น ท่านเป็นจอมโกหก การรับประกันเช่นนี้เป็นเท็จ แต่หากท่านรัก ชั่วขณะนี้อยู่เพียงพอแล้ว ผู้หญิงจะไม่ขอให้ท่านรักตลอดชีวิตของท่าน หากรักอยู่ที่นั่นในชั่วขณะนี้ รักจะเต็มเต็มจนกระทั่งชั่วขณะนี้เพียงพอสำหรับหลายชีวิต ชั่วขณะเดียวแห่งรักนั้นคือนิรันดร์ เธอจะไม่ร้องขอ

แต่ถ้าเธอร้องขออยู่ตลอด นั่นเป็นเพราะในชั่วขณะนี้ไร้ซึ่งความรัก ดังนั้นเธอจึงขอ “มีอะไรรับประกันไหม คุณจะรักฉันตลอดไปไหม” ชั่วขณะนี้ไร้ซึ่งความรัก และเธอจึงขอการรับประกัน ชั่วขณะนี้ไร้ซึ่งความรัก และท่านจึงรับประกันสำหรับอนาคต – เพราะด้วยการรับประกันเท่านั้นที่ท่าน

จะสามารถหลอกหลวงได้ในชั่วขณะนี้ ท่านสามารถสร้างภาพอนาคตที่งดงามได้ และท่านสามารถซ่อนภาพของปัจจุบันอันแสนอัปลักษณ์ที่ท่านบอกว่า “ใช่ ผมจะรักคุณไปตราบนานเท่านาน แม้แต่ความตายก็มีอาจมาพรากเราได้”

ช่างไร้สาระอะไรเช่นนั้น! ช่างไม่จริงใจอะไรเช่นนั้น! ท่านทำอย่างไร ได้อย่างไร ท่านทำได้ และท่านทำได้ง่ายมาก เพราะท่านไม่ตระหนักถึงสิ่งที่ท่านกำลังพูด ชั่วขณะต่อไปไม่มีใครรู้ มันจะพาท่านไปที่ไหน ไม่มีใครรู้จะเกิดอะไรขึ้น ไม่มีใครรู้ ไม่มีใครสามารถรู้ได้ ความไม่สามารถรู้ได้คือส่วนหนึ่งของเกมแห่งอนาคต

ท่านจะรับประกันได้อย่างไร ที่ท่านทำได้มากที่สุดคือบอกว่า “ผมรักคุณในชั่วขณะนี้ และในชั่วขณะนี้ผมรู้สึก” – นี่คือการรู้สึกของชั่วขณะนี้ – “ผมรู้สึกว่าแม้แต่ความตายก็มีอาจพรากเราได้ ซึ่งนี่คือความรู้สึกของชั่วขณะนี้ ไม่ใช้การรับประกัน ชั่วขณะนี้ ผมรู้สึกอยากบอกว่าผมจะรักคุณตลอดไป – นี่คือการรู้สึกของชั่วขณะนี้ ไม่ใช้การรับประกัน ในอนาคตจะเกิดอะไรขึ้นก็ไม่มีใครรู้ เราไม่เคยรู้มาก่อนว่าชั่วขณะนี้จะมาถึง แล้วเราจะรู้ถึงชั่วขณะอื่นๆ ได้อย่างไร เราจะต้องรอ เราจะต้องภาวนาให้มันเกิดขึ้น ให้ผมรักคุณตลอดไป แต่นี่ไม่ใช่การรับประกัน”

ความจริงใจอันสมบูรณ์แบบไม่อาจรับประกันได้ ความจริงใจอันสมบูรณ์แบบนั้นจริงใจจนกระทั่งไม่อาจให้สัญญาได้ มันให้อะไรก็ตามที่ได้ ที่นี้และในขณะนี้ ความจริงใจที่สมบูรณ์แบบอยู่ในปัจจุบัน แต่ไม่มีความคิดใดๆ ถึงอนาคต จิตใจเคลื่อนไปในอนาคต การดำรงอยู่นั้นอยู่ที่นี้ และในขณะนี้ และความจริงใจที่สมบูรณ์แบบเป็นของการดำรงอยู่ มีใช้ของจิตใจ

ความรัก ความจริง การทำสมาธิภาวนา ความจริงใจ ความเรียบง่าย ความไร้เดียงสา – ทั้งหมดล้วนแล้วแต่เป็นของการดำรงอยู่ แต่สิ่งตรงข้าม

เป็นของจิตใจ และเพื่อที่จะซ่อนสิ่งตรงข้ามเหล่านั้น จิตจึงสร้างเหรียญปลอม
ขึ้นมา ความจริงใจปลอมๆ ซึ่งรับประกัน สัญญา ความรักจอมปลอม
ซึ่งเป็นเพียงแค่อุปกรณ์สำหรับหน้าที ความงามจอมปลอมซึ่งเป็นเพียงใบหน้า
ที่ปกคลุมความอัปมงคลภายใน จิตใจสร้างเหรียญปลอม – และจงจำไว้ว่า
ไม่มีใครถูกหลอก ยกเว้นตัวท่านเอง

พอก่อนสำหรับวันนี้

